

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Cieñciała
pełnomocnikiem rządu
| s. 2

Listy ukryte
w więzi
| s. 6

Rozkochać
uczniów w muzyce
| s. 7

Trzyniec ma nową dyrektorkę

WYDARZENIE: Po pięciu miesiącach „bezkrólowia” Polska Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Gustawa Przeczka w Trzyńcu mają swoją panią dyrektorkę. Została nią Anna Jeż. W czwartek otrzymała z rąk burmistrz Věry Palkovskiej akt nominacyjny.

Anna Jeż od 1 lipca br. pełniła obowiązki dyrektora trzynieckiej podstawówki. Wcześniej pracowała jako nauczycielka i wicedyrektorka w polskiej podstawówce w Trzyńcu - Tarasie. Czy wyjdzie zwycięsko z konkursu, który miał swój finał raptem kilka dni temu, nie miała pewności. Sprawy jednak potoczyły się na jej korzyść. – W konkursie startowało 6 kandydatów. Dwóch z nich się usprawiedliwiło. Spośród pozostałych czterech Anna Jeż była jednoznacznie najlepszą kandydatką. Co do jej wyboru byliśmy całkowicie zgodni – powiedziała wiceburmistrz Milada Hejmejová odnośnie konkursu, który został na to miejsce zorganizowany już po raz drugi. W pierwszym, który odbył się na wiosnę, nie wyłoniono żadnego zwycięzcy. Jeż w nim wtedy nie startowała.

Przekazując nominację Annie Jeż, burmistrz Palkovská wyraziła przekonanie, że szkoła będzie w dobrych rękach. – Cieszę się profesjonalnie i po ludzku – zapewniała. Z kolei nowa pani dyrektor obiecywała, że szkoła mieszcząca się co prawda w starym budynku będzie starała się przekształcić w szkołę nowoczesną, otwartą na świat i współpracę z innymi szkołami. Już w przyszłym tygodniu czeka ją ważne zadanie, w którym będzie miała okazję sprawdzić się jako dobra dy-

Anna Jeż (z prawej) przyjmuje akt nominacyjny z rąk Věry Palkovskiej.

rektorka i organizatorka. Z wizytą w trzynieckiej polskiej szkole przy ulicy Dworcowej przybędzie w czwartek komisja rządowa ds. mniejszości narodowej w Pradze, która poprowadzi swoje obrady w ratuszu miasta.

BEATA SCHÖNWALD
Ciąg dalszy na str. 2

Fot. BEATA SCHÖNWALD

ZDARZYŁO SIĘ

ZJAZD GWIAZDZISTY W DOGODNIEJSZYM TERMINIE

43. Zjazd Gwiazdzisty, organizowany przez Polską Szkołę Podstawową oraz Macierz Szkolną w Wędryni, odbędzie się w Mostach koło Jablonkova w sobotę 8 marca. Stosunkowo późny termin oznacza, że uczestnicy będą mogli wykorzystać cały sezon narciarski do treningów – w tym również ferie przypadające w powiecie karwińskim na 17-23 lutego, a w frydecko-misteckim na kolejny tydzień. – Zależy nam na tym, aby te piękne zimowe igrzyska, jakimi jest niewątpliwie Zjazd Gwiazdzisty, były imprezą umożliwiającą start wszystkim uczniom naszych polskich szkół. Stąd Komitet Organizacyjny Zjazdu na prośbę szkół i rodziców powiatu karwińskiego zdecydował o przesunięciu terminu imprezy aż na 8 marca 2014 roku – wyjaśnia dyrektorka wędryńskiej szkoły, Elżbieta Wania. Pierwotnie Zjazd miał odbyć się 15 lutego przyszłego roku, w sobotę przed feriami. – Nowy termin jest z pewnością lepszy. Wiele rodzin, które uprawiają narciarstwo, ma już wykupione wczasy na ferie. My też zastanawialiśmy się w domu, jak to zrobić, by córka mogła startować w Zjeździe – mówi Tomasz Żyła, prezes Koła Macierzy Szkolnej w Suchej Górnej.

– Prosimy zanotować nową datę w kalendarzu i już dziś pomyśleć o aktywnym spędzeniu ferii świątecznych w górach, miejmy nadzieję, że na śniegu. Zawody będą tradycyjnie przebiegać w slalomie i biegach, ale szykujemy też niespodziankę. W imieniu Komitetu Organizacyjnego 43. Zjazdu Gwiazdzistego pragniemy gorąco zaprosić wszystkich miłośników białego szaleństwa, a więc także rodziców, dziadków i sympatyków. Na tej imprezie w Mostach koniecznie trzeba być – przekonuje Elżbieta Wania. (dc)

POGODA

sobota   niedziela
poniedziałek

dzień: -1 do 4 °C
noc: -1 do -2 °C
wiatr: 0-1 m/s

dzień: 1 do 5 °C
noc: 0 do -4 °C
wiatr: 3-7 m/s

REKLAMA

Piraci z Karaibów
Sylwester w hotelu Vitality
... rumowa szczytka piracka, mikromagia, pole dance, show o północy, wieczór prowadzi Jack Sparrow
Bilety na imprezę już w sprzedaży!
tel.: 595 530 611, 734 753 830 | www.hotelvitality.cz

CL-718

i40 HYUNDAI NEW THINKING. NEW POSSIBILITIES.
HYUNDAI i40 kombi Experience, pakiet Success

kombi

sleva 178 000Kč
Konečná cena 499 890Kč vč.DPH

PROKES servis

5 LET KOMPLEXNÍ ZÁRUKY

+420 737 200 371 www.prokes.cz +420 603 144 745

CL-041

REKLAMA

Dyrekcja, grono nauczycielskie oraz młodzież Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie zapraszają na

KONCERT ŚWIĄTECZNY GIMNAZJUM

Piątek 20 grudnia 2013 o godzinie 17.00 w kościele Na Niwach w Czeskim Cieszynie.

CL-117

podaruj swoim bliskim nietypowy prezent świąteczny

BON UPOMINKOWY NA USŁUGI W OŚRODKACH SPORTOWYCH VITALITY SLEZSKO

OŚRODKI SPORTOWE VITALITY WĘDRYNIA I BYSTRZYCA
PENSJONAT OWIECZKA | UJEŹDZALNIA VITALITY

www.vendryne.vitalityslesko.cz tel.: 734 443 562

CL-006

Jerzy Cieñciała pełnomocnikiem rządu

Minister przemysłu i handlu w dymisji, Jerzy Cieñciała, został mianowany pełnomocnikiem rządu ds. rozwiązywania problemów rewitalizacji w województwach morawo-śląskim i usteckim. Stanowisko obejmie 1 stycznia przyszłego roku. Były dyrektor Huty Trzynieckiej ceniony jest jako fachowiec, który pomaga w bardzo konkretny sposób.

– Trzy miesiące temu rząd uchwalił materiał obejmujący cały szereg działań, które mają pomóc w rozwiązaniu krytycznej sytuacji w woj. morawo-śląskim. Duża ich część dotyczy również usteckiego regionu, który jest w podobnej sytuacji – poinformowała Jana Dronska, rzecz-

niczka ministra. Motorem wszystkich tych działań jest przez cały czas istnienia obecnego rządu minister Jerzy Cieñciała. Jego pracę na rzecz regionów doceniają zarówno pracodawcy, jak i związki zawodowe. To właśnie oni byli inicjatorami utworzenia tego stanowiska i zaproponowali Jerzego Cieñciałę jako najbardziej odpowiedniego kandydata – dodała rzeczniczka.

Jaroslav Vlach, wiceprzewodniczący Morawo-Śląskiej Rady Regionalnej Związków Zawodowych, jak najbardziej zgadza się z tą opinią. – Minister Cieñciała jest z pewnością najbardziej kompetentną osobą na to stanowisko. Bardzo dobrze zna

Fot. ARC
Jerzy Cieñciała

ten region, ma szczególnie rozeznanie w jego możliwościach i problemach. Uważam, że byłoby dobrze, gdyby był pełnomocnikiem rządu również wtedy, kiedy nie będzie już ministrem – powiedział związkowiec w rozmowie z „Głosem Ludu”. – Jerzy Cieñciała zajmuje się bardzo konkretnymi sprawami, bierze m.in. bezpośredni udział w rozmowach między inwestorami i samorządami. Podczas spotkania grupy roboczej w strefie przemysłowej Nowe Pole w Karwinie konkretnie na przykład radził, jak prowadzić rozmowy z inwestorami, by wyeliminować ich obawy ze skutków wydobycia węgla – dodał związkowiec.

– Dziękuję za zaufanie, jakim obdarzył mnie rząd oraz przedstawiciele obu regionów. Bardzo sobie tego cenię i w pełni uświadamiam sobie dużą odpowiedzialność, która jest związana z tym stanowiskiem – powiedział po mianowaniu Jerzy Cieñciała.

Jednym z konkretnych działań Ministerstwa Przemysłu i Handlu, które mają pomóc w ożywieniu gospodarki w regionie, jest ogłoszony w tym tygodniu program REVIT, polegający na udzielaniu korzystnych, nisko oprocentowanych kredytów małym przedsiębiorcom, szczególnie w branży przemysłu, budownictwa i handlu. (dc)

KRÓTKO

BĘDĄ STRAŻNICY MIEJSCY

DĄBROWA (dc) – Władze samorządowe Dąbrowy i Orłowej podpisały umowę, na podstawie której orłowska Straż Miejska będzie od nowego roku patrolowała również w Dąbrowie.

***

PIES NA KRZE

OLBRACHCICE (ep) – Na ratunek psu pośpieszyli w czwartkowe popołudnie strażacy z Hawierzowa. Kundel jakimś sposobem dostał się na środek lekko zamarzniętego stawu w Olbrachcicach, gdzie stał na krze z lodu i zamarzniętego bagna. Pies wytrwale szczekał, dzięki czemu mieszkańcy usłyszeli go i wezwali pomoc. Dwóch strażaków z kielbasą w ręce na zachętę wyprawili się po zwierzę. Udało się dostarczyć je na brzeg, teraz poszukiwany jest właściciel psa.

***

JUŻ NA NARTY

BESKIDY (sch) – Chociaż w miastach niewiele na to wskazuje, na czeskiej stronie Beskidów rusza w weekend sezon narciarski. Pierwszym ośrodkiem, w którym już teraz panuje zima, jest Bila. Czynne są na razie trzy wyciągi, w tym również ten najdłuższy z kolejką kanapową na północnym stoku. W ramach otwarcia sezonu miłośnicy jednej lub dwu desek mogą dziś szusować po stokach za jedyne sto koron. Grubość pokrywy śnieżnej wynosi 40 cm, rodzaj śniegu gestorzy ośrodka określają jako zamarznięty. Natomiast już od ub. tygodnia można jeździć na nartach w polskich Beskidach. Dobre warunki śniegowe panują m.in. w ośrodkach narciarskich w niedalekiej Istebnej.

Kolędy dla senatorów

„Collegium Iuvenum”, chór Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie, wystąpił w środę na spotkaniu opłatkowym Senatu RP w Warszawie. Dla marszałka Bogdana Borusewicza oraz senatorów z całej Polski zaśpiewał kolędy polskie oraz dwie obce – „Cichą noc” i „Adeste fideles”.

Impulsem do zaproszenia chóru gimnazjalnego była wizyta senatorów na Zaolziu w maju br., podczas której „Collegium Iuvenum” miał okazję pokazać, na co go stać. To zaowocowało zaproszeniem.

Dla nas to niesamowite wyróżnienie, bo nie każdemu udaje się być w Senacie i to na spotkaniu podsumowującym rok senacki połączonym z łamaniem się opłatkami. Tym bardziej, że samo przebywanie w tym miejscu, pobyt w tym gmachu ma specyficzną magię – przekonywał po powrocie dyrektor gimnazjum, Andrzej Bizoń. – Marszałek Senatu, Bogdan Borusewicz, przywitał nas bardzo ciepło. Przedstawił chór i szkołę i mówił o nas, jak o dobrych znajomych – dodał.

Z kolei dyrygent chóru, Leszek Kalina, nie krył zadowolenia z mini koncertu, jaki dał w Senacie jego zespół. – Występ był bardzo udany, bardzo się podobał i ja osobiście też jestem niezmiernie zadowolony ze swoich podopiecznych – podkre-

ślił. Zdradził również, że kolędowy repertuar chór przygotowywał dopiero pod wyjazd do Warszawy. – Pracowaliśmy ze starszą 40-osobową grupą na okrągło przez dwa tygodnie. Przygotowaliśmy kolędy co prawda w nietrudnym opracowaniu, ale tym bardziej liczyła się później jakość i ekspresja wykonania – zauważył.

Młodzi chórzyci mieli okazję w sali senackiej nie tylko zaśpiewać, ale również połamać się opłatkami z marszałkiem i senatorami, a także choć na chwilę usiąść w ławach senackich w Sali Obrad. Po południu zwiedzili Centrum Nauki Kopernik.

(sch)

Fot. ANDRZEJ BIZOŃ
Chórzyci gimnazjum przekazują przywiezione upominki na ręce marszałka.

Trzyniec ma nową dyrektorkę

Dokończenie ze str. 1

– Od dyrektora polskiej szkoły oczekujemy nie tylko troski o dobro szkoły oraz menedżerskiego podejścia, ale także pielęgnowania dobrych stosunków z Konsulatem Generalnym RP w Ostrawie oraz z wszystkimi organizacjami, które zajmują się problematyką szkolnictwa narodowościowego oraz mniejszości narodowych. To zadanie i związana z nią odpowiedzialność jest tutaj o wiele większa niż gdziekolwiek indziej – podkreśliła Palkovská. Podczas spotkania padły też słowa o

szykowanej rozbudowie szkoły oraz o tym, że została ona uwzględniona w planach strategicznych miasta Trzyniec, które mają zostać uchwalone w styczniu przyszłego roku. Według Jeź, najbardziej palącą potrzebą jest poszerzenie sali gimnastycznej, która powstała po połączeniu dwu klas i absolutnie nie nadaje się do tak podstawowych gier sportowych, jak siatkówka czy koszykówka. Dyrektorce marzy się również aula, w której mogłyby się prezentować między innymi szkolne talenty śpiewaczo-muzyczne, których

w trzynieckiej szkole nigdy nie brakowało i nadal nie brakuje.

Dla Jeź równie ważne, a może nawet ważniejsze od wyposażenia szkoły są zdrowe relacje międzyludzkie panujące wśród uczniów, grona nauczycielskiego oraz na linii uczeń-nauczyciel i nauczyciel-rodzic. – Zależy mi, żeby to była szkoła, gdzie dzieci czują się dobrze, do której chętnie będą wracać, a także szkoła, która nauczy i przygotuje młodzież do życia – zapewniała dyrektorka, która chce prowadzić dzieci ku polskości poprzez stosowanie języ-

ka literackiego w szkole, wyjazdy do Polski oraz kontynuowanie współpracy ze szkołą w Bielsku-Białej.

Anna Jeź obejmując stanowisko dyrektora Polskiej Szkoły Podstawowej im. Gustawa Przeczka, przyjęła na siebie odpowiedzialność za sprawne działanie dziewięcioklasowej szkoły przy ulicy Dworcowej, dwóch szkół małoklasowych w Oldrzychowicach i na Tarasie oraz pięciu trzynieckich przedszkoli – wszystkich z polskim językiem nauczania.

BEATA SCHÖNWALD

Są pieniądze na ciekawe projekty

Niespełna 2 mln koron rozdzieliły właśnie władze Karwiny pomiędzy miejscowe organizacje oraz osoby realizujące ciekawe projekty. Pieniądze pomogą sfinansować inicjatywy przeznaczone przede wszystkim dla dzieci i młodzieży – projekty związane ze sportem, kulturą, spędzaniem wolnego czasu, a także z pomocą humanitarną.

– Z funduszu prezydenta miasta najpierw zarząd rozdzielił 768 tys. koron na projekty do 50 tys. Teraz miejscy radni zdecydowali o rozdysonowaniu 1,2 mln koron na dotacje przekraczające 50 tys. koron – wyjaśniła rzeczniczka karwińskiego ratusza, Šárka Swiderová.

Wsparcie finansowe otrzymają na przykład zespół mażorettek ośrodka Juventus czy mażoretki „Michelle” (oba kluby reprezentują miasto na ogólnokrajowych mistrzostwach), orkiestra dęta „Májovák”, dotacja w wysokości 10 tys. koron wesprze również Wystawę Polskiej Książki. Dofinansowanie trafi także do karwińskich szkół podstawowych oraz średnich – pieniądze przeznaczone będą przede wszystkim na działalność kółek zainteresowań oraz inicjatywy edukacyjne i sportowe w obecnym roku szkolnym. Władze miasta nie zapominają także o miejscowych klubach sportowych – jak

co roku dotacje powędrują na przykład do klubów piłki ręcznej, unihokeja, piłki nożnej czy futsalu.

Na dotację w wysokości 60. tys. koron może liczyć również znany karwiński rzeźbiarz Stanislav Filip, który planuje wydanie książki „Karwińskie podania”. Zbiór wierszowanych miejscowych legend uzupełnią ilustracje stworzone przez dzieci z karwińskich szkół podstawowych oraz uczniów miejscowej szkoły artystycznej. Najlepsze obrazki, które trafią do książki, wybierze specjalna komisja. Publikacja ukaże się na początku przyszłego roku. (ep)

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Historii należy uczyć ponad granicami

Nowa płyta kompaktowa z 42 kartami pracy, według których uczniowie szkół z obu stron Olzy będą się uczyć historii regionu, to efekt ponadgranicznego projektu edukacyjnego „Historie hranić nekončí – Historia ponad granicami”. Przedstawiono ją w środę w Miejskim Ośrodku Kulturowym i Społecznym „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie na konferencji naukowej będącej zwieńczeniem tego trwającego szesnaście miesięcy projektu.

Projekt, który realizowały wspólnie Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie oraz Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Bielsku-Białej, dotyczył nauczania historii regionalnej po obu stronach czesko-polskiej granicy. Nic więc dziwnego, że środową konferencję otworzył wykład jednego z gości spotkania, Józefa Brynkusa z Instytutu Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Zadał on podstawowe pytanie: „Dlaczego warto znać dzieje sąsiadów?”.

W swoim wykładzie gość z Krakowa mówił głównie o pojmowaniu obrazu dziejów czeskich i modelu bohatera czeskiego w polskiej świadomości historycznej. – Ten model czeskiego bohatera jest w Polsce niejednoznaczny – stwierdził Brynkus. – To skutek niedouczenia na temat historii najbliższego sąsiada. Zapominamy o tym, że własnego systemu aksjologicznego nie można przenieść na żywo na system wartości sąsiada. To rodzi liczne zafałszowania. W odniesieniu do Czech Polacy często skłonni są przyznawać, że są podobni bardziej do Svejka, a zapominamy o postaciach rzeczywiście bohater-skich, jak lotnik Josef František, o którym pisał Arkady Fiedler w „Dywizjonie 303”, lub o Janie Palachu.... – podkreślał historyk.

Fot. JACEK SIKORA

Jedną z autorek kart pracy dla niższych klas szkół podstawówek jest Jagoda Wąsowicz.

Wspominał też o wielu kwestiach, które nadal dzielą oba narody w poglądach na wspólną historię. – Historia i pamięć to „gorący kartofel”, którego nie sposób czasami przełknąć, ale nie wypada go wypluć. A takim kartoflem są dzieje polsko-czeskich stosunków w XX wieku, po roku 1918. Trzeba jednak o tych kwestiach, często kontrowersyjnych, mówić. Musimy stworzyć pewną podstawę, na której będziemy budować wspólną przyszłość, także w odniesieniu do postrzegania przeszłości. Musimy poruszać nawet sporne kwestie, bo jeśli my ich nie przedstawimy w odpowiedni sposób, ktoś może ten temat wykorzystać do manipulacji, fałszowania przeszłości – mówił Brynkus.

Ponadgraniczny polsko-czeski projekt edukacyjny przedstawiła dyrektor czeskocieszyńskiego Centrum Pedagogicznego, Marta Kmeť. – Uświadamiamy sobie doskonale,

że musimy mówić także o sprawach kontrowersyjnych w historii obu narodów – powiedziała, nawiązując do słów historyka z Krakowa. – My chcemy jednak głównie łączyć, a nie dzielić. Dzielić może głównie wątek polityczny, łączy natomiast wątek kulturowy. I tą właśnie drogą chcemy podążać w tym projekcie – podkreśliła.

Szefowa Centrum przypominała, że pomysł przygotowania projektu zrodził się przed trzema laty, podczas uniwersyteckiej polsko-czesko-słowackiej konferencji naukowej w słowackiej Lewoczy. – Zastanawialiśmy się tam wspólnie, jak w szkołach pokazać wspólną polsko-czeską przeszłość, jak ją dydaktycznie opracować, żeby nauczyciele i uczniowie z pokorą i zrozumieniem przyjmowali historię obu narodów. Ustaliliśmy, że powinien w tym pomóc ten właśnie projekt, który realizowaliśmy przez całe szesnaście miesięcy, podczas których odbyło się dziesięć

spotkań w grupach roboczych. Ich owocem są 42 karty, po 21 w językach polskim i czeskim, z wieloma inspiracjami edukacyjnymi, z których nauczyciele i uczniowie będą mogli obecnie korzystać na lekcjach. Jest też curriculum nauczania historii regionalnej – przypomniała Marta Kmeť.

Dyrektor Centrum Pedagogicznego stwierdziła, że chodzi w dziedzinie historii o pierwszy tak ważny krok. – Ta podróż w przeszłość jest dla nas nauką na przyszłość. Na tych kartach chcieliśmy pokazać, co łączy oba nasze narody. Jak już wspomniałam, nie zamierzamy unikać wątków kontrowersyjnych. Możemy i musimy je przedstawiać, ale z doskonałym przygotowaniem do tego nauczycieli – podkreśliła Marta Kmeť.

Karty robocze przygotowowały trzy zespoły autorskie, których członkami byli nauczyciele historii z obu brzegów Olzy. Te dla niższego stopnia szkół podstawowych stworzyli: Petra Husková, Dagmar Machálková, Jagoda Wąsowicz i Grzegorz Księżyżyc, dla wyższych klas podstawówek: Zofia Chochołowska, Jiří Kupka, Ondřej Šimik i Tomasz Orzyszek. Uczniowie i nauczyciele klas szkół średnich skorzystają z kart autorstwa: Beaty Bednářovej, Kristiny Pochobradskéj, Beaty Mendrek i Marii Szostak.

Realizatorów projektu wspomagała też grupa ekspertów, którą tworzyli historycy: Blažena Gracová i Denisa Labischová z Uniwersytetu Ostrawskiego w Ostrawie, Agnieszka Chłosta-Sikorska z Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, Zdeněk Beneš z Uniwersytetu Karola w Pradze oraz Mariusz Markowski z Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie. Także oni i autorzy kart podkreślali na konferencji na Strzelnicy ogromne znaczenie projektu dla edukacji historii regio-

nu. I że prace w tym temacie należy kontynuować.

– Miejmy nadzieję, że te płyty pomogą w szkołach po obu stronach granicy w pracy i kształtowaniu świadomości historycznej młodzieży. A także w nauce tolerancji i szacunku dla swojego sąsiada w tym wielokulturowym regionie. Jeśli zaś chodzi o kontynuację działań w tym zakresie, to uważam, że należałoby obecnie wytypować obszary, na których je podejmiemy. Warto by też pomyśleć o przygotowaniu wspólnego podręcznika polsko-czeskiej historii – powiedziała Agnieszka Chłosta-Sikorska. Jej koleżanki z Ostrawy na przykładzie jednego z projektów z czesko-niemieckiego pogranicza przedstawiły kilka dziedzin, którymi warto by się zająć. Są to, na przykład, kwestie współpracy ponadgranicznej szkół, organizacji społecznych, stereotypów, różnic kulturowych... – Powinniśmy jednak mniej zajmować się datami, faktografią, ale kierować uwagę młodzieży na myślenie historyczne – stwierdziły Blažena Gracová i Denisa Labischová.

Gośćmi konferencji byli m.in.: Magda Wójcik z Wydziału Edukacji Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach, Maria Pindur z Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego w Cieszynie, wiceburmistrz Czeskiego Cieszyna, Stanisław Folwarczyn, przedstawiciele władz Euroregionu Śląsk Cieszyński, a przede wszystkim nauczyciele z obu stron granicy.

Przypomnijmy, że projekt został zaś dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007 – 2013 za pośrednictwem Euroregionu Śląsk Cieszyński.

JACEK SIKORA

Koncert Godowy na Rozwoju

Ewangelicki kościół Na Rozwoju w Czeskim Cieszynie wypełnił się w sobotę wieczorem do ostatniego miejsca. Wszystko za sprawą tradycyjnego, Bożonarodzeniowego Koncertu uczniów i nauczycieli Artystycznej Szkoły Podstawowej.

Tym razem młodzi muzycy zapre-

zentowali utwory m.in. A. Vivaldiego, H. Manciniego, H. Purcella, S. Czerneckiego, B. Andersa, C. Balbastre, A. Michny z Otradovic, czy Z. Bittmara. Licznie zgromadzona publiczność, nagradzająca artystów gromkimi brawami, wysłuchała m.in. bożonarodzeniowych pieśni, utwo-

rów organowych i instrumentalnych oraz czeskich, polskich, angielskich i łacińskich kolęd. Młodzi artyści zagrali ponadto temat muzyczny do serii filmów o „Różowej panterze” oraz zaprezentowali światowy przebój „Everybody Hurts” grupy R.E.M. (wik)

Fot. WITOLD KOZDOŃ

Godowy koncert młodych czeskocieszyńskich muzyków cieszy się wielką popularnością.

Na spotkanie świąteczne Klubu Nauczycieli Emerytów zjechali jego członkowie z całego regionu.

Kolęda nauczycieli-emerytów

Tradycyjnie w dużej sali czeskocieszyńskiej restauracji „Na Brandysie” spotkali się w czwartek przy choince, świątecznych wypiekach, a przede wszystkim przy kolędzie i opłatku nauczyciele-emeryci z całego Zaolzia. Gośćmi uroczystości były emerytowane nauczycielki z Wisły. W liście pozdrowiła zaś uczestników spotkania konsul generalna RP w Ostrawie, Anna Olszewska. – Pragnę przekazać Wam, zasłużonym dla zaolziańskiego szkolnictwa pedagogom, wyrazy głębokiego szacunku, wdzięczności i uznania za długoletni trud, którego najpiękniejszym owocem są generacje zaolziańskich Polaków, wykształconych, świadomych swej

tradycji, kultury i tożsamości narodowej – napisała konsul Olszewska, składając pedagogom życzenia świąteczne.

W świąteczny nastrój wprowadziła swoich kolegów Irena Małysz wierszem Lucyny Krzemienieckiej „Choinka”. O zwyczajach świątecznych i adwentowych opowiadała Marta Roszka. Najpiękniejszym prezentem był jednak dla nauczycieli program w wykonaniu zespołu „Skowronki”, pracującego od 2001 roku w Polskiej Szkole Podstawowej w Czeskim Cieszynie pod kierownictwem Renaty Dobner. Dzieci zaśpiewały i zagrały na fletach sopranowych, altowych i tenorowych najpiękniejsze polskie i światowe kolędy. (kor)

moim zdaniem

PREMIER NIE LUBI POGRZEBÓW. MY LUBIMY?

DANUTA CHLUP, danuta.chlup@glosludu.cz

Czeski premier podeptał podobno spuściznę Václava Havla, który był w dobrych stosunkach z Nelsonem Mandelą, zmarłym ostatnio prezydentem Republiki Południowej Afryki. Poza tym potwierdził domysły tych, którzy zarzucają Republice Czeskiej, że zwraca za mało uwagi na poszanowanie praw człowieka w świecie. Mandela był przecież symbolem walki z apartheidem, kto więc nie chce jechać na jego pogrzeb, widocznie tego nie docenia. Nawet takie absurdalne wnioski wyciągnię-

to z banalnego faktu, że Jiří Rusnok przyznał (w prywatnej rozmowie), że nie ma najmniejszej ochoty lecieć na drugi kontynent i uczestniczyć w ceremonii pogrzebowej bądź co bądź obcego dla niego człowieka.

Rozumiem, że to wstyd, kiedy taka rozmowa, przeznaczona wyłącznie dla uszu najbliższych współpracowników, wyjdzie na jaw i dotrze tam, gdzie dotrzeć w żadnym wypadku nie powinna – mianowicie do kręgu bliskich zmarłego. To tak, jak byśmy z domu użalali się przed najbliż-

szymi, że nie chce nam się jechać na pogrzeb ciotecznej babki, której prawie nie znaliśmy, a mąż czy żona śpieszyłoby o tym donieść całemu pokrewieństwu.

Pytanie, czy Czeska Telewizja naprawdę musiała ujawniać treść niechcącej „podśluchanej” rozmowy? Co przyniosła taka informacja? Co innego, gdyby ta rozmowa miała być dowodem jakiegoś niezgodnego z prawem lub ogólnie karygodnego postępowania, korupcji, oszustwa czy czegoś w tym rodzaju. Ale to, że

premier zwyczajnie nie ma ochoty na podróż do Republiki Południowej Afryki, nie należy chyba do tej kategorii.

Czy nam, dziennikarzom, zawsze chce się jechać tam, dokąd jesteśmy wysłani? A może należałoby odsądzić od czci i wiary nauczyciela, który wyrazi niezadowolenie z faktu, że musi zastąpić chorą koleżankę (przecież nauczanie dzieci to taki piękny obowiązek, prawda?) albo lekarza, który zmęczony po całym tygodniu pracy powie, że wolałby nie mieć tego dy-

żuru na pogotowiu, bo jest weekend i będzie dużo wypadków (czy nie powinien się raczej cieszyć, że może pomagać bliźnim?).

Mnie osobiście treść ujawnionej przez ČT rozmowy ani nie zbulwersowała, ani nawet specjalnie nie zdziwiła. Za to forma tak. Do tej pory żyłam w przekonaniu, że odzywka „vole” i inne z tej branży nie figurują w codziennym słowniku ludzi, którzy reprezentują określony (wyższy od większości narodu) poziom. Widocznie byłam mocno naiwna.

»Kulinarny« wieczór w bibliotece

Filia Biblioteki Miejskiej w Czeskim Cieszynie przy ul. Havlička zorganizowała w środę prezentację „Kuchni Śląska Cieszyńskiego” Emilii Kołder. Towarzyszyła jej promocja „Naszej kuchni” Walburgi Fójcikowej. Gośćmi spotkania pt. „Gotujemy po cieszyńsku” byli Władysława Magiera, twórczyni Cieszyńskiego Szlaku Kobiet oraz Karol Krygier, wnuk Emilii Kołder.

Podczas spotkania biblioteka zaprezentowała wcześniejsze wydania obu słynnych książek kucharskich, a także inne książki z obu stron Olzy prezentujące cieszyńskie i śląskie przepisy kulinarne. Uczestniczki wieczornej prezentacji miały okazję obejrzeć m.in. pierwsze przedwojenne wydanie „Naszej kuchni”. – O autorce tej książki, Walburgi Fójcikowej mamy niewiele informacji. Wiadomo, że była nauczycielką szkoły dla dziewczyn i gospodynią w Orłowej. Do dziś żyje jeszcze kilka starszych pań, które uczyły się tam gotować. Moja mama również uczestniczyła w tych kursach – zdradziła Wanda Kozdra, szefowa filii biblioteki przy ul. Havlička.

Dodała, że Emilia Kołder była uczennicą Walburgi Fójcikowej. W efekcie „przetłumaczyła” przepisy zawarte w książce Fójcikowej na język powojenny. Odniosła przy tym spektakularny sukces.

– „Kuchnia Śląska” Emilii Kołder

ukazała się w największym w historii Śląska Cieszyńskiego nakładzie. Trzy wydania tej książki, wraz z dodatkami, miały łącznie ponad sto tysięcy egzemplarzy – stwierdziła Władysława Magiera, która miała swój udział w najnowszym wydaniu „Kuchni Śląska Cieszyńskiego”.

Magiera przekonywała przy tym,

że Emilia Kołder była kobietą wyjątkową. – Rozumiała, że cieszyńska kuchnia jest odbiciem naszej kultury, dlatego uczyła gotować panie od Jabłonkowa po Bogumin. Ale już w 1930 r. twierdziła też, że kobiety powinny na równi z mężczyznami brać udział w życiu publicznym. Do tego pisała sztuki teatralne. Dziś jej

sława wyszła poza Śląsk Cieszyński. W ubiegłym tygodniu Program Drugi Telewizji Polskiej nakręcił 20-minutowy dokument o kobietach z naszego regionu. Jedną z pięciu bohaterek jest właśnie Emilia Kołder. Film zostanie wyemitowany dopiero na przełomie lutego i marca – zapowiedziała Magiera. (wik)

Srodowe spotkanie przebiegło w kameralnej atmosferze.

»Kalendarz Ewangelicki 2014«

Śląski Kościół Ewangelicki A. W. w Czeskim Cieszynie wydał dwujęzyczny „Ewangelicki kalendarz – Kalendarz Ewangelicki” na 2014 rok. Publikacja została opracowana pod red. Janusza Kożusznika. – Nadchodzący rok będzie w naszym Kościele „Rokiem muzyki”, dlatego też temu tematowi poświęcamy w „Kalendarzu” sporo uwagi – mówi biskup ŚKEAW, Jan Waclawek. Sam jest zresztą muzykiem. Z „Kalendarza” dowiadujemy się, że gra na mało znanym dziś instrumencie – „biblijnej” cytrze. Muzyczny temat przewija się w też kilku innych artykułach – o zespołach muzycznych i chóralnych w ŚKEAW, o musicalach, które wystawia szkoła kościelna w Trzyniecu, o współczesnej muzyce chrześcijańskiej i innych.

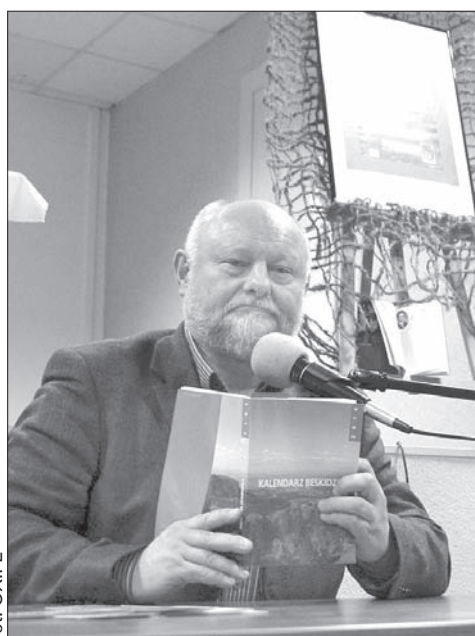
„Kalendarz” przypomina znane osobowości z ewangelickiego środowiska, których rocznice mijają w przyszłym roku. Znajdziemy tam też wspomnienia o I i II wojnie światowej. Ciekawy jest ambitny artykuł z całkiem innej beczki – Paweł Bartosik, opierając się o nauczanie dr Kenta Hovinda i innych, przygotował obszerny artykuł krytykujący teorię ewolucji.

Kalendarz uzupełniony jest danymi teleadresowymi zborów i innych formacji działających w ramach ŚKEAW. (dc)

»Kalendarz Beskidzki« wydany

Jest już „Kalendarz Beskidzki” na 2014 rok. Pierwsze spotkanie z wydawcami i autorami zorganizowano 6 grudnia w Książnicy Beskidzkiej w Bielsku-Białej. Choć kalendarz swym zasięgiem obejmuje teren Beskidów od Soły po Ostrawicę, w tegorocznym numerze sporo jest tematyki ze Śląska Cieszyńskiego i to traktowanego jako region całościowo, a więc z obu stron granicznej Olzy. Warto zatem, by do publikacji zabrał każdy mieszkaniec obydwu brzegów Śląska Cieszyńskiego.

Co zatem znajdziemy w „Kalendarzu Beskidzkim 2014”? Miedzy innymi tekst o ustroniskich prekursorach nowożytnej botaniki. O rodzinie Górniaków z zaolziańskim rodowodem napisała Władysława Magiera. Tekst „W kosmos z cieszyńskiej wioski” przybliżyła postać Stanisława Czudka, światowej sławy chirurgiem. Na Śląsku Cieszyńskim w trudnym okresie jego podziału granicą państwową osadzona jest też kolejna historia – doktora Wacława Olszaka – lekarza, filantropa, działacza społecznego i narodowego.

„Kalendarz Beskidzki” zaprezentował jego redaktor naczelny, Jan Picheta.

W dziesiątą rocznicę śmierci nie sposób było nie opisać wybitnej postaci profesora Jana Szczepańskiego z Ustronia.

W setną rocznicę urodzin tekstem na łamach „Kalendarza...” potomkowie uhonorowali Adolfa Molaka, wybitnego cieszyńskiego humanistę, pedagoga, działacza Ruchu Ludowego, dyrektora Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Śląskiego. Jan Picheta postanowił rozstawić wśród mieszkańców polskiej części Śląska Cieszyńskiego, ziemi bielskiej czy Żywiecczyzny postać Jury spod Grónia, czyli Władysława Niedoby z Nawisia. Na czynniki pierwsze biorąc pod uwagę zarówno czynniki historyczne, jak i polityczne, gospodarcze i wreszcie ukazując prawdy etnograficzne o trudnej historii podziału Śląska Cieszyńskiego w latach 1918-1920 napisał Grzegorz Gąsior. Kolejny trudny temat historii podziału Śląska Cieszyńskiego podjął Szymon Broda pisząc tekst w 95. rocznicę agresji czeskiej na Zaolzie. Kolejnym tematem ze Śląska Cieszyńskiego, znów z jego lewobrzeżnej stro-

ny, jest hitlerowski falstart II wojny światowej, jaki miał miejsce 26 sierpnia 1939 roku w Mostach koło Jabłonkowa opisany przez Mećsława Boraka.

W wydawnictwie sporo jest też o szeroko pojętej kulturze ziemi bielskiej, poprzez muzykę czy sztuki plastyczne, na teatrze kończąc. Tematem z Bielska-Białej, jednak bliskim nie tylko każdemu bielszczaninowi, z pewnością są postaci Bolka i Lolka, którzy w nadchodzącym roku będą mieli już 50 lat. Warto podkreślić, że wszystkie teksty są na wysokim poziomie zarówno literackim, jak i merytorycznym. Autorzy czerpiąc z wielu źródeł pokazali opisywane przez siebie postaci i wydarzenia w sposób ciekawy i wielostronny, a lektura „Kalendarza Beskidzkiego” jest nie tylko pouczająca, ale także fascynująca.

Kolejne spotkanie z „Kalendarzem Beskidzkim” zaplanowano w Cieszynie, 15 grudnia o 16.00 na Zamku w Cieszynie. (ox.pl)

Mamy – artystki zapraszają na »Królową śniegu«

W listopadzie razem stanęły przed mikrofonem podczas uroczystości z okazji 60-lecia Zespołu Pieśni i Tańca „Suszan”. Wtedy śpiewały pieśni ludowe. Teraz Jolanta Balon i Beata Šelová mają w planie całkiem inny wspólny występ – w niedzielę 29 grudnia o godz. 16.00 zapraszają do kościoła ewangelickiego w Hawierzowie-Błędowicach na „rodzinne słuchanie i śpiewanie”. Pani Jola będzie czytała po polsku baśń Hansa Christiana Andersena „Królowa śniegu”, pani Beata zaś śpiewa polskie kolędy.

Dwie młode mamy – jedna z Żywocic, druga z Orłowej, jedna z zawodu aktorka, druga śpiewaczka – postanowiły zrealizować własny kameralny projekt, zachęczone życzliwymi reakcjami słuchaczy górnośląskiego koncertu. Po jego premierze przyrzekły sobie, że kiedyś znów razem zaśpiewają na scenie.

Nie upłynęło wiele czasu, a pani Jola już miała pomysł na wspólny występ. Jej świat obraca się obecnie głównie wokół dzieci (jest mamą 4-letniego Kubusia, 2,5-letniej Karolinki i 9-miesięcznej Emilki), nic więc dziwnego, że przyszło jej do głowy połączenie śpiewu z czytaniem baśni. A że impreza ma się odbyć w okresie świątecznym, wybór padł na kolędy i baśń typowo zimową – „Królowa śniegu” Hansa Christiana Andersena. – Ten pomysł mi się spodobał, bo w czasie studiów brałam udział w podobnym projekcie, gdzie fragmenty bajki przeplatane były śpiewem – przyznaje Beata Šelová (nota bene również mama małego dziecka), która skończyła na Uniwersytecie Ostrawskim śpiew operowy pod kier. prof. Henryki Januszewskiej z Katowic. Jej koleżanka jest absolwentką prywatnej Wyższej Szkoły Aktorskiej w Pradze i

przez kilka lat pracowała w teatrze w Szumperku. Później dorywczo współpracowała ze Sceną „Bajka” Teatru Cieszyńskiego.

Obu wykonawczyniom będzie akompaniował na fortepianie Vlastimil Ondruška, który współpracuje m.in. z Morawsko-Śląskim Teatrem Narodowym w Ostrawie. Wejście na koncert jest bezpłatne, niemniej mile widziane będą dowolne datki na remont organów w ewangelickim kościele. – Prócz tego chciałybyśmy sprzedawać drobne upominki świąteczne, a z dochodu wesprzeć jakiś konkretny projekt skierowany do dzieci w naszym regionie – zapowiada Jolanta Balon. Zaprasza na koncert całe rodziny, przedstawiciele wszystkich pokoleń. Uważa, że impreza dobrze się wpisuje w popularne obecnie projekty „Cała Polska czyta dzieciom” i „Całe Czechy czytają dzieciom”.

Na jubileuszu „Suszan” Beata Šelová i Jolanta Balon śpiewały razem pieśni ludowe. Teraz przedstawią baśń Andersena w połączeniu z kolędami. (dc)

Bystrzyca ogłosiła »Osobistości 2013«

W czwartek gmina Bystrzyca przyznała tytuły „Osobistości 2013”. Wśród ośmiu nagrodzonych osób znaleźli się także Polacy. Dużą niespodzianką – zwłaszcza dla samego zainteresowanego – było uhonorowanie wicewójta Romana Wróbla.

Spotkanie szefostwa gminy z organizacjami działającymi na jej terenie zorganizowano w saloniku na parterze Urzędu Gminy. Uroczystość, która była także okazją do podsumowania kończącego się roku, uświetnił minirecital Noemi Bocek. Wójt Ladislav Olšar w krótkim wystąpieniu przypomniał, że w tym roku Bystrzyca świętowała 590-lecie swego istnienia. Poinformował też, że w ciągu ostatnich trzech lat lokalny samorząd zainwestował w gminną infrastrukturę 250 mln koron unijnych funduszy. Dzięki temu remont przeszła m.in. polska szkoła.

– Nasza sytuacja finansowa jest stabilna i skonsolidowana, dlatego za rok będziemy mogli przekazać gminę następcom z czystym sumieniem – stwierdził Olšar.

Z kolei prowadzący imprezę Roman Wróbel przypomniał, że tytuły „Osobistości roku” przyznawane są w Bystrzycy od ośmiu lat. – Rozpoczęliśmy ten projekt w 2006 r. i to był strzał w dziesiątkę. Przedsię-

Wyróżnieni tytułem „Osobowość 2013”.

wzięcie cieszy się nielubianą popularnością. Spotykają się tutaj lokalni liderzy, samorządowcy, duszpasterze, przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych. Wszyscy oni bezinteresownie robią bardzo wiele na rzecz naszej gminy. Wykonują mroźną pracę, czasami niezauważalną, której efekty są piorunujące – dowodził Wróbel.

Dodał, że czwartkowa uroczystość to nie tylko okazja do zaprezentowania tych osób szerszemu ogółowi, ale także forma podziękowania im za ich pracę. – Kierując się zasadą tolerancji powinniśmy trzymać kciuki za ludzi wybitnych i wraz z nimi cieszyć się z ich sukcesów – stwierdził Wróbel.

W tym roku tytuły „Osobistości

2013” otrzymali: Jarmila Petříčková, szefowa księgarni, Rozvita Mikulová, znana artystka, Józef Podola, organista i dyrygent luterańskiego kościoła ewangelickiego, Tadeáš Przychoda, organista w miejscowym kościele katolickim, Karel Sikora, długoletni naczelnik OSP, Miroslav Bubik, paleontolog, Marek Grycz, młodzieżowy wicemistrz Europy w pięcioboju

nowoczesnym oraz Roman Wróbel, ubiegłoroczny wicemistrz Europy w kulturystyce i tegoroczny zdobywca brązowego medalu na mistrzostwach świata.

Największym zaskoczeniem było uhonorowanie tytułem tego ostatniego. – Uważam, że będąc wicewójtem nie powinienem otrzymać tak zaszczytnego wyróżnienia. Zwyczajnie jednak nie spodziewałem się, że moi współpracownicy zrobią mi taki numer – żartował. – Przyznany tytuł to jednak ogromny powód do dumy – zaznaczył.

Równie zaskoczony wyróżnieniem był najmłodszy wśród nagrodzonych Marek Grycz. – Nie spodziewałem się, że będę uczestniczył w takiej uroczystości. Na co dzień mieszkam bowiem w Trzyczcu, choć codziennie dojeżdżam do Bystrzycy na treningi. Rzeczywiście więc połowę życia spędzam w Bystrzycy – żartował.

Grycz przyznał też, że pięciobój nowoczesny to wszechstronna, ale bardzo trudna dyscyplina sportowa. – Zaczęłam go za trenować dzięki mojemu tacie, który kiedy wybierałem się do szkoły, postanowił znaleźć mi jakieś sportowe zajęcie. Spróbowałem pięcioboju nowoczesnego i tak z sukcesami trenuję go do dziś – żartował Grycz. (kor)

Bystrzyczanie mają przyjaciół w Brennej

Zbliża się koniec roku, a wraz z nim kończy się wspólny projekt, który zrealizowały dwie partnerskie miejscowości z obu brzegów Olzy: Bystrzyca i Brenna. To właśnie ta druga z gmin skontaktowała się przed rokiem z bystrzyczanami, ponieważ nie miała zagranicznego partnera w ramach Euroregionu Śląsk Cieszyński.

– A my weszliśmy w to partnerstwo z dużą dozą doświadczenia, a przede wszystkim z wielką ochotą,

bo taka współpraca zawsze jest pożyteczna dla obu stron – powiedział nam wicewójt Bystrzycy, Roman Wróbel. – Przygotowaliśmy razem projekt „Poznajmy się”, realizowany w ramach Operacyjnego Programu Współpracy Transgranicznej Czechy-Polska typu A, czyli z wiodącym partnerem. Tym była Brenna. Odbyło się zaś dziesięć całonocnych spotkań, w ramach których pracowaliśmy w pięciu sferach.

Pierwszą była sfera bezpieczeń-

stwa (dotyczyła m.in. koordynacji zabezpieczenia systemów operacyjnych, kwestii bezpieczeństwa na drogach lub monitorowania obszarów szczególnego ryzyka). W sferze inwestycji analizowano, jakie są mechanizmy tworzenia budżetu gminy i jak działa system dotacyjny w obu państwach. Kolejnymi tematami były: oświata, działalność organizacji pozarządowych oraz opieka społeczna.

– Spotkania odbywały się na

przemian w Brennej i Bystrzycy, dyskutowaliśmy o różnicach i o tym, co nas łączy. I na podstawie tego przygotowaliśmy program współpracy na okres 2014–2020, czyli na kolejny okres dotacyjny Unii Europejskiej. Dokument dotyczy wspólnych inicjatyw we wszystkich wspomnianych pięciu sferach, które mogłyby realizować szkoły, organizacje, instytucje kulturalne. Ale nie tylko, bo zamierzamy sięgnąć w przyszłości także po

pieniądze z europejskich funduszy inwestycyjnych – poinformował nas Wróbel.

Program współpracy obaj partnerzy przedstawili we wtorek szefom obu części Euroregionu Śląsk Cieszyński, Bogdanowi Kasperkowi i Václavowi Laštůvce. – Teraz czekamy na sygnał, że można się już ubiegać o dotacje z nowej unijnej puli. Jesteśmy na to doskonale przygotowani – dodał wicewójt Bystrzycy. (kor)

Listy ukryte w wieży

Jutro o godz. 9.30 w kościele ewangelickim w Orłowej odbędzie się uroczyste nabożeństwo z okazji zakończenia remontu dachu i wieży kościoła. Po nim można będzie obejrzyć kopie dokumentów znalezionych w kuli pod krzyżem. Pochodzą z 1904 i 1935 roku. Wszystkie napisane są w języku polskim.

Kiedy w zeszłym roku ewangelicy w Orłowej obchodzili jubileusz 150-lecia poświęcenia swego kościoła, ich radość mąciła troska o dach. Nie było cienia wątpliwości, że konieczny jest jego remont, tymczasem funduszy starczało jedynie na naprawienie najkrytyczniejszych miejsc. – Z remontem nie mogliśmy dłużej zwlekać, ponieważ zaczęło zaciekać do kościoła – przypomina niewesołą sytuacją pastor Vladislav Szkandera. – Przeprowadziliśmy zbiórkę pieniężną, głównie wśród zborowników, bo spoza zboru niewiele osób zareagowało na nasze prośby. Prócz tego złożyliśmy wniosek o dofinansowanie do Urzędu Miasta. Udało się zdobyć dotację z ratusza na pokrycie części kosztów remontu. Kiedy już byliśmy zdecydowani, że rozpoczniemy najpilniejsze naprawy, otworzyła się przed nami możliwość złożenia projektu do Regionalnego Programu Operacyjnego. Przyznanie dotacji oznaczałoby, że moglibyśmy kompleksowo wyremontować dach i wieżę kościoła. Zaryzykowaliśmy – wspomina duchowny.

Pierwsza decyzja z Rady Regionalnej była odmowna – orłowski projekt uplasował się na pierwszym miejscu wśród rezerwowych. W styczniu br. okazało się, że wywindował się do grona tych, które otrzymają dofinansowanie. Orłowianom przyznano 3,5 mln koron. Prace rozpoczęto na końcu września, po pokonaniu licznych barier biurokratycznych. W tym tygodniu dobiegają końca.

1904: ROK, KIEDY RZĘKI POWYSYCHAŁY

Podczas remontów wieży kościelnych nadchodzi taki moment, kiedy na chwilę zapomina się o prozaicznych sprawach budowlano-technicznych i finansowych, a proboszcz i parafianie przenoszą się o kilkadziesiąt czy nawet o sto lub więcej lat wstecz. Z namaszczeniem otwierają pojemniki, które zwykle wkłada się z przesłaniem dla potomnych do kuli pod krzyżem. Taki moment nadszedł również podczas tegorocznego remontu orłowskiego kościoła. Okazało się, że cynkowa tuba zawiera listy, fotografie i publikacje włożone tam przez członków orłowskiego zboru podczas dwóch poprzednich remontów: w 1904 i 1935 roku. Wszystkie materiały pisemne są w języku polskim, pomimo że te wcześniejsze pochodzą z czasów monarchii austro-węgierskiej, a późniejsze z okresu Republiki Czeskosłowackiej. Po polsku (nieważne, że nie zawsze poprawnie) pisali zarówno pastory czy prezbiterzy, jak i blacharz, który wykonywał na wieży prace remontowe.

Pod listem napisanym w lipcu 1904 roku postawili własnoręczne podpisy pastor Jerzy Rusnok, kurator Józef Kubica i kilka innych osób. „W roku 1904 została ta wieża na nowo blachą pokryta przez p. Jana Olszara, majstra blacharskiego z Łazów. Bania, krzyż i piorunozwód były odnowione” – czytamy w dokumencie (pisownia oryginalna). Dowiadujemy się też, że czwarty rok 20.

wieku był ciężką próbą dla ludności. „W tym roku była straszna posucha, której żaden wtenczas żyjący nie pamiętał” – donosił kurator Kubica, dodając, że nawet rzeki powysychały. Do tych, którzy w przyszłości mieli czytać jego słowa, kurator zaadresował następujące zdanie: „Pan Bóg był nam napomocny, a z Wami wszystkimi co dziś życie niech Was Pan Bóg broni. S Panem Bogiem aż się kiedyś tam u Boga ujrzemy”. Do listów dołączono kilka zdjęć oraz dwie austriackie monety.

1935: KRYZYS NIE PRZESZKODZIŁ W REMONCIE KOŚCIOŁA

Przesłanie do potomnych z 1904 roku zostało przeczytane przez kolejne pokolenie zborowiczów już po stosunkowo krótkim czasie, w 1935 roku. Wtedy po raz kolejny remontowano dach oraz wieżę i przy tej okazji otwarto kopułę. Warto zauważyć, że orłowscy ewangelicy podjęli się remontu pomimo kryzysu ekonomicznego i ciężkiej sytuacji miejscowej ludności, którą opisują w dokumentach umieszczonych w kuli. Prócz listów i zdjęć włożyli tam gazetkę „Ewangelik” oraz publikację o historii zboru.

Główny list z 1935 roku napisany jest na maszynie. Widnieją na nim polskojęzyczne pieczętki Ewangelickiego Urzędu Parafialnego A. W. oraz Prezbiterstwa Zboru Ewangelickiego w Orłowej, a pod nimi własnoręczne podpisy: pastora – ks. Józefa Fierli, wikarego – ks. Władysława Fierli, Adolfa Sagitariusa – prezbitera oraz Jana Bergera – emerytowanego sztygara i prezbitera. W pierwszej części zamieszczono informacje o przeprowadzonym w tamtym roku

Biskup Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A. W. ks. Jan Waclawek oraz rzeczniczka prasowa ŚKEAW Anna Macura przeglądają oryginały dokumentów wyjętych z kuli.

remontu. „Wewnątrz oprócz całkowitego wymalowania kościoła położono w miejsce ceglanej posadzki drewnianą podłogę. Zewnątrz kościół na nowo otynkowano i pomalowano na kolor siwy. Naprawiono też dach na kościele i na wieży, przy czym stwierdzono, że krzyż i tak nachylony grozi runięciem z powodu przegnięcia drewna, do którego był przymocowany”. Dowiadujemy się, że prace remontowe przeprowadzili: budowniczy Maciej Kabatek z Orłowej, blacharz Paweł Pyszko z Orłowej i Molinek z Łazów.

Listy umieszczone w kuli w sierpniu 1935 roku są świadectwem niełatwych lat, ale też niezłomnej wiary. „Czasy, w których żyjemy, są nadzwyczaj ciężkie. Panuje ogromne bezrobocie. Zamykano z braku pracy kopalnie i fabryki a robotników wydalano. Po wojnie światowej 1914-1918 zaczęły się szerzyć różne

prądy wrogie Kościołowi, szerzy się niewiara i bezbożnictwo, ale mimo to lud ewangelicki trzyma się mocno i pewnie wiary swoich przodków, miłując Boga i swój drogi Kościół” – napisali autorzy przesłania do potomnych. Dołączyli apel: „Jeżeli kiedyś będziecie słowa te czytali, wspomnijcie na nas i przechowujcie starannie spuściznę, którą Wam przekazujemy a mianowicie ten Kościół drogi i nade wszystko swą wiarę ewangelicko-augsburską”. Pisząc te słowa, nie mogli się spodziewać, że już cztery lata później rozpocznie się dużo gorszy rozdział historii i obaj księża Fierlowie zostaną wysłani do obozów koncentracyjnych...

O sytuacji społeczno-ekonomicznej w latach 30. pisał też w odrębnym liście Adolf Sagitarius. Na wstępie przedstawił się jako ojciec ośmiorga dzieci oraz prezbiter i protokolant prezbiterstwa. Poinformował, że zbor liczył w 1935 roku ok. 10 tys. dusz i należał do polskiego Senioratu na wschodnim Śląsku Cieszyńskim w Republice Czeskosłowackiej.

„Żyjemy w czasach powojennych bardzo ciężkich. Górnicy pracują po 2-3 szychty w tygodniu, bywają urlopowani, pensjonowani i wydalanani a to przeważnie polscy górnicy. Od roku 1927 wydano w rewirze ostrawsko karwińskim przeszło 18 000 górników, część z tego wywedrowała zagranicę, także z naszego zboru wyjechało kilkanaście rodzin do Francji i Belgii. Ze strony pracodawców jesteśmy nienawidzeni i uciskani dlatego, że się przyznawamy do polskiej narodowości” – pisał Sagitarius, nie owijając słów w bawełnę. Blacharz Paweł Pyszko, urodzony w Mostach koło Jabłonkowa, uskarżał się w swym liście na los rzemieślników, którzy z trudem zdobywają zlecenia. – Te opisy przypominają dzisiejszą sytuację w regionie, choć wtedy – rzecz jasna – była ona o wiele gorsza. Dlatego przeczytaliśmy je podczas Święta Zmarłych na dawnym ewangelickim cmentarzu, gdzie dziś mamy miejsce pamięci. Tam, gdzie byli pochowani nasi przodkowie, miało to symboliczne znaczenie – powiedział pastor Szkandera, przekazując naszej redakcji kopie dokumentów.

Ciekawa jest notatka dotycząca finansowania zakrojonego na szeroką skalę remontu kościoła, który w 1935 roku kosztował 30 tys. koron czechosłowackich. Okazuje się, że już wówczas aktualnym problemem były szkody górnicze. 12 tys. koron wydała na remont odpowiedzialna za szkody dyrekcja kopalni Łazy oraz spółka Rothschild. Resztę, czyli większą część, zebrali sami członkowie zboru.

SAM NA ORŁOWSKIM SYJONIE

W następnych latach eksploatacja węgla w zdecydowany sposób zaważyła na losie Orłowej, a zwłaszcza jej dawnego centrum. Szkody górnicze spowodowały, że na wzgórzu, zwanym dawniej potocznie Orłowskim Syjonem, kościół ewangelicki jest ostatnim stojącym pierwotnym budynkiem. Dawniej zaraz obok znajdowała się szkoła ewangelicka, kawałek dalej żydowska synagoga i inne budowle. Kościół też dawno nie byłoby w tym miejscu, gdyby nie upór i niezłomna wola członków zboru, którzy zawsze robili wszystko po to, by go uratować. Od 1950 roku mniej więcej co dziesięć lat przeprowadzane były remonty, których celem było usuwanie zaistniałych szkód górniczych oraz zapobieganie nowym. W 2004 roku, kiedy kościół został mocno uszkodzony wskutek dużego wstrząsu podziemnego i decyzją Urzędu Budowlanego został zamknięty, zaczęto rozważać możliwość jego zburzenia oraz budowy nowego kościoła w Orłowej-Lutyń. W końcu jednak ponownie został odremontowany i w 2005 roku na nowo poświęcony.

Obecne kierownictwo zboru również zostawiło przesłanie dla potomnych. Materiały w języku czeskim i polskim włożono do nowego, większego pojemnika. Do nich dodano oryginały z 1904 i 1935 roku. Nowe dokumenty są świadectwem życia zboru, który jest dużo szczuplejszy pod względem liczby osób, lecz – mając narybek w postaci dzieci i młodzieży – wciąż ma nadzieję na przyszłość.

DANUTA CHLUP

W tym tygodniu dobiegał końca remont dachu i wieży kościoła.

Fot. VLADISLAV SZKANDERA

Fot. DANUTA CHLUP

ROZMOWA Z HALINĄ HEINZ, NAUCZYCIELKĄ GRY NA FORTEPIANIE

Rozkochać uczniów w muzyce

Pod jej skrzydłami uczyło się wielu zdolnych pianistów. Pochodzi z Trzyńca, mieszka w Karwinie. To tutaj, w Podstawowej Szkole Artystycznej Bedřicha Smetany, uczy dzieci gry na fortepianie. Na ścianach jej gabinetu za chwilę zabraknie miejsca na dyplomy i nagrody przywiezione z konkursów fortepianowych przez jej uczniów. Wiszą tam też zdjęcia byłych i obecnych uczniów, czy podarunki od nich. Przyznaje, że o „swoich” dzieciach ze szkoły muzycznej mogłaby mówić godzinami. Chociaż mówi, że nauczyciel zawsze jest na drugim planie, nazwisko Haliny Heinz zna w naszym regionie dużo osób. U niej gry uczył się m.in. Adam Farana, teraz szkoli na przykład Emę Trávníček.

Od dawna jest pani związana z muzyką?

Właściwie od zawsze, od urodzenia. Pochodzę z Trzyńca. Moi rodzice w latach 50. byli jednymi z założycieli zespołu „Hutnik” w Lesznej Dolnej. Wujek też był muzycznym melomanem, chociaż preferował raczej opery i dzięki temu już jako dziecko poznałam opery Moniuszki. Mama i tata śpiewali w tercecie i przez długie lata w „Hutniku”. Zresztą mama, Danuta Kotas, nadal śpiewa. Byłam więc wychowana w środowisku kochającym muzykę. To są moje korzenie. Potem już jakoś tak się samo złożyło. Jeśli człowiek ma jakiś talent, to idzie samo. Były różne konkursy, dziecięce sukcesy. Nauczycielka zachęcała mnie, żebym spróbowała szczęścia na egzaminach do konserwatorium. Spróbowałam i ku mojemu zaskoczeniu zostałam przyjęta, chociaż było wielu kandydatów. Po ukończeniu konserwatorium zaczęłam od razu uczyć w Trzyńcu. Do moich sukcesów pedagogicznych można zaliczyć to, że zaraz na początku pracy moja uczennica Roksana Czyż, pojechała na konkurs fortepianowy i wygrała go. Do dziś utrzymuję z nią kontakt. Mieszka teraz w Wiedniu, gra zawodowo. To był mój pierwszy sukces pedagogiczny.

W trzyńcejskiej szkole muzycznej przepracowała pani 10 lat. Jak to się stało, że przyjechała pani do Karwiny?

Rodzina namawiała mnie, żebym zdecydowała się przeprowadzić do Karwiny, ponieważ mąż tutaj pracował. Tutaj urodziłam drugie dziecko i po urlopie macierzyńskim zaczęłam uczyć w tutejszej szkole muzycznej.

Uczyła pani i uczy obecnie wielu zdolnych pianistów, także tych znanych członkom polskiej społeczności. Może pani kogoś wymienić?

Na pewno muszę wymienić Adasia Faranę. To mój bardzo zdolny uczeń, który jest moją wielką chlubą. Jego żona również jest pianistką. Uczę obecnie Emę Trávníček, moją uczennicą była też Kira Garcia N'Dua – one dwie przez długi czas grały razem w duecie, teraz Kira studiuje. Z czeskich uczniów bardzo utalentowani są na przykład Jakub Šotkovský, Markéta Mamicová, Veronika Fołtynová, Jan Varga. Moim hobby są duety fortepianowe. W tej chwili zdolnymi polskimi uczniami są na przykład Ania Najder i Jan Edward Strumpf, którzy już odnoszą pierwsze sukcesy – zarówno w duecie, jak i każdy indywidualnie. Tak naprawdę to każdy ma szansę. Kiedy dziecko się zdecyduje, że będzie pracowało, to ma wszędzie otwarte drzwi.

To znaczy, że oprócz talentu potrzebują też samodyscypliny?

Potrzebują pracowitości i samodyscypliny i po prostu muszą kochać muzykę. Moim zadaniem jest, żeby się w muzyce zakochali.

W jakim stopniu sukces ucznia jest sukcesem nauczyciela?

Nauczyciel jest zawsze na drugim planie, ale oczywiście bardzo się cieszy, kiedy dziecko odnosi sukcesy. Jest to dla mnie na pewno wielką satysfakcją, kiedy widzę, że to, co robię, ma jakiś sens. Miałam dwie możliwości: albo realizować się sama jako pianistka, pracować na własne konto, albo realizować się w ten sposób, że nauczę ludzi miłości do muzyki i oni będą to nieść dalej.

Dlaczego zdecydowała się pani na pracę pedagoga?

Zdecydowałam się na tę drugą możliwość, bo miałam już rodzinę, dzieci, a poza tym mąż bardzo dużo pracował. Ciężko byłoby to ze sobą pogodzić. Inny powód był taki, że lubię dzieci i pracę z nimi. Uczniowie, z którymi pracuję w szkole muzycznej, są trochę jak moje własne dzieci. Kiedy opuszczają mury szkoły muzycznej, nadal utrzymuję z nimi kontakt. Bardzo mnie ucieszyło, kiedy Adam Farana zaprosił mnie na swój ślub i wesele. Zaprasza mnie też na wszystkie swoje występy – słuchając go zawsze czuję wielką satysfakcję, że tak pięknie gra i że fortepian jest jego pasją na całe życie.

Towarzyszy pani swoim uczniom na konkursach fortepianowych?

Tak, zawsze jeżdżę z nimi na konkursy, bo myślę, że w tych ostatnich momentach przed występem dzieci najbardziej chłoną to, co im mówię. Chodzi o to, żeby pokazali to, co potrafią jak najlepiej. O ile grają z sercem, to się udaje.

Jak wygląda życie uzdolnionych uczniów, którzy dużo ćwiczą, jeżdżą na konkursy? Czy muszą poświęcić na to cały swój wolny czas? Rozwijanie talentu wymaga od nich wielu wyrzeczeń?

Niezupełnie. Nie ma to być wyrzeczenie – to musi być pasja: zamiast robić coś innego, siadam przy fortepianie. Wśród moich uczniów są tacy, którzy całe życie będą siadać przy fortepianie, będą grać, bo to jest ich wielka, prawdziwa pasja. Są też tacy, którzy mają wielki talent, ale wybrali inną drogę. To na przykład Dorotka Bizoň, Jakub Šafránek czy Przemek Chodura. Wiem jednak, że fortepian to dla nich pasja na całe życie. Miałam kiedyś uczennicę, jeszcze kiedy zaczynałam uczyć w Karwinie, która miała duży talent, była świetna. Teraz mieszka w Stanach Zjednoczonych, wybrała inne zajęcie. Największym dla mnie podziękowaniem był list od niej, w którym

Halina Heinz

napisała mi, że dziękuje mi za to, że się nie bała świata. Bardzo mnie te słowa ucieszyły.

Jakie możliwości ma uzdolniony uczeń, który chciałby się poświęcić graniu zawodowo?

Możliwości ma dużo, o ile szuka. Może jeździć i zdobywać laury, ale do tego trzeba naprawdę chcieć i mieć sponsora. Może grać i zdobywać w ten sposób jakieś środki finansowe. Jest też możliwość wyjazdu za granicę – można tam studiować, zdobywać stypendia zagraniczne czy wybierać inne możliwości. Można też podchodzić do konkursów i wygrywać pewne sumy pieniędzy. Na pewno jest dużo możliwości, tylko trzeba bardzo chcieć i czegoś poszukać.

Zdarzają się pani też uczniowie uzdolnieni, ale leniwi?

A kto z nas nie jest leniwy? Bardzo wiele zależy od rodziców oraz od nauczyciela, który ma zaszczerpić chęć do pracy, do rozwijania się. Na pewno dla dzieci motywujący jest udział w konkursach, wyjazdy, zwiedzanie świata.

Dlaczego tak ważne jest wsparcie rodziny?

To jest najważniejszy czynnik. Najpierw ktoś musi dziecko przyprowadzić do szkoły muzycznej, umożliwić mu to. Ten pierwszy

krok jest ważny, ale potem liczą się też warunki, jakie panują w domu. Nauka gry oznacza codzienne ćwiczenia, od rodziców zależy, jak to dziecku umożliwią. Poza tym muszą wesprzeć dziecko, żeby mogło wyjeżdżać na różne konkursy.

Nauka gry na fortepianie to droga pasja?

Raczej tak. Nie chodzi o sam zakup fortepianu, ale potem także o wyjazdy na konkursy, czasem za granicę. Zawsze jednak znajdziemy jakąś drogę – wyjazdy sponsorują na przykład osoby prywatne, czy też prezydent Karwiny, który już wielokrotnie zafundował naszym uczniom udział w konkursie. Na przykład ostatnio Ema Trávníček pojechała do Budapesztu właśnie dzięki pieniądząm od prezydenta miasta. To bardzo duża pomoc, chociaż dziecko oczywiście najpierw musi mieć jakieś wyniki. Szkoła muzyczna też ma możliwość sfinansowania wyjazdu – wyjeżdżamy na konkursy dzięki wsparciu dyrekcji naszej szkoły, a także z funduszy klubu rodziców.

Czy jest taki moment, kiedy jest za późno na rozpoczęcie nauki gry, czy też zacząć można kiedykolwiek?

Zacząć można w każdym momencie, jednak osoba dorosła ma

już inaczej ukształtowane mięśnie rąk – już nie są takie giętkie. Poza tym dorosły nie jest już tak chłonny na naukę, jak w wieku dziecięcym – tak jest przecież ze wszystkim, na przykład z nauką języków. Najważniejsze są jednak pewne dyspozycje fizjologiczne. Kiedy dziecko zaczyna wcześniej grać na fortepianie, uczy się, jak ukształtować całą rękę, żeby była giętka i sprężysta, rozwijała się prawidłowo. Kiedy się gra, pracują mięśnie ręki, ramienia, przedramienia i inne. Im wcześniej dziecko zacznie naukę, tym lepiej. W późniejszym wieku mimum jest też to, że starsze dzieci nie chcą się uczyć czy występować z młodszymi. Na przykład dziecko z klasy trzeciej chciałoby się uczyć ze swoimi rówieśnikami, ale ponieważ do szkoły muzycznej poszło później, chodzi tam do klasy z uczniami młodszymi o kilka lat. Potem mówi na przykład: „ja nie wystąpię, bo ci mali grają to samo, co ja”. Miałam taką bardzo zdolną pianistkę, której rodzina nie pozwoliła pójść do szkoły muzycznej. Ale dziewczynka uparła się, postawiła na swoim i w drugiej klasie zaczęła chodzić do nas na lekcje. Grałyśmy w ten sposób, że ja musiałam ją nauczyć czegoś z Mozarta, a ona w zamian za to dla mnie uczyła się podstaw muzycznych. Poszła na konkurs i wygrała, ale oczywiście nie do razu, dopiero za dwa lata.

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

W jakim wieku rodzice mogą poznać, że dziecko jest utalentowane muzycznie?

Kiedykolwiek w wieku przedszkolnym, a jeśli jest to już w wieku szkolnym, to najlepiej zająć się tym jak najszybciej.

Kiedy powinni przyprowadzić dziecko do szkoły muzycznej?

Jak tylko dziecko powie, że chce się uczyć – to już obojętne, w jakim wieku. Chcieć, to móc – tak mawiała moja babcia i przekonałam się, że faktycznie to jest najważniejsze. Potem już wiele zależy od nauczyciela. To on musi zaszczerpić tę chęć do pracy nad swoimi zdolnościami. To lenistwo każdy ma w sobie, a granie czasem musi konkurować z zabawami w gronie rówieśników. Małe dziecko bardzo chce, jest kreatywne, chce umieć coś innego niż wszyscy. Potem, w ciągu życia, to się gdzieś zgubi. Albo też w dorosłym już życiu człowiek powie tak, jak moja mama: „szkoda, że ja się nie uczyłam grać!” Ale ona nie miała takiej możliwości. Nie miała fortepianu, w czasach powojennych było bardzo ciężko pod względem finansowym. Tym bardziej jestem wdzięczna moim rodzicom za to, że kupili mi fortepian, kiedy zaczęłam grać.

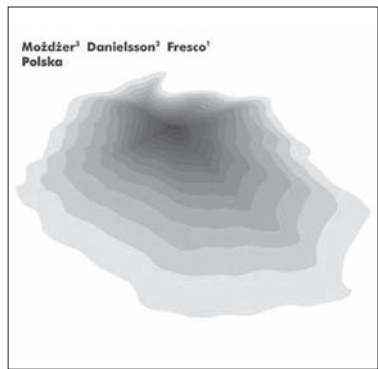
Rozmawiała:
ELŻBIETA PRZYCZKO

POP ART

150

Jazz, piraci z Somalii i szepta-
ne nowinki ze świata kultury.
Przedświąteczne wydanie
Pop Artu niech posłuży za
przystanek między zmywa-
niem szyb w plastikowych ok-
nach a pieczeniem ciastek.

MUZYCZNA RECENZJA

MOZDZER, DANIELSSON, FRESCO »Polska« (2013)

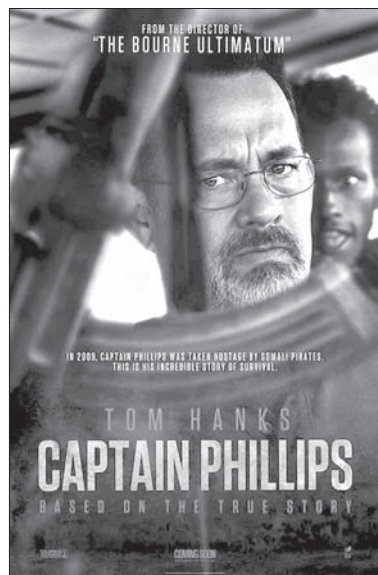
Było cymbalistów wielu... Leszek Moździerz, znakomity polski fortepianista jazzowy, jest dla mnie synonimem współczesnego romantycznego bohatera. O wartości moralne XXI wieku walczy jednak nie szabelką i słowem, ale muzyką. I to jaką! Moździerz, który wtajemniczony publiczności kojarzy się z jazzowymi interpretacjami utworów Chopina, bądź też współpracą z takimi muzykami, jak David Gilmour czy Pat Metheny, na każdej kolejnej płycie sygnowanej swoim nazwiskiem pozytywnie zaskakuje. Album „Polska” to efekt współpracy ze szwedzkim kontrabasistą Larsem Danielssonem i izraelskim perkusistą Zoharem Frescą. Chodzi o czwartą wspólną płytę w dziewięcioletniej kooperacji i jak dla mnie – płytę najbardziej udaną.

Połączenie europejskiego jazzu z bliskowschodnim temperamentem to zabieg, który z powodzeniem wypróbowało już wielu współczesnych artystów. Na myśl przychodzi mi Ibrahim Maalouf czy Avishai Cohen. W przypadku tria Moździerz, Danielsson, Fresco mamy do czynienia z wyrafinowaną mieszanką słowiańskiej melodyki, skandynawskiej zimy i arabsko-żydowskiej mistyki. Z przewagą słowiańskich nut, jak skądinąd sugeruje tytuł wydawnictwa – „Polska”. Otwierająca krążek ponad ośmiominutowa kompozycja „Chai Peimot” rozpoczyna się w typowy dla Moździerza sposób – z echem stylistyki Chopina czy Szymanowskiego. Wirtuozeria Moździerza i jego kolegów nie sprowadza się wyłącznie do warstwy technicznej. Fragmenty ambitne, trudne do wyłapania za pierwszym odbiorem, muzyki przeplatają łatwiejszymi zabiegami. Mniej trenowany odbiorca jazzu znajdzie na płycie takie perełki, jak „Spirit” czy „She Said She Was A Painter”. Dwa piękne dialogi pomiędzy fortepianem Moździerza a kontrabasem Danielssona. Perkusja i słuchacz mogą odetchnąć, głośniki także. Z kolei „Africa” pomimo wyluzowanej nieco

stylistyki smooth jazzowej wymaga już większego zaangażowania. To trzy minuty przyjemnych muzycznych pejzaży, z wiodącą linią fortepianu. Utwór w sam raz do któregoś z przewodników multimedialnych National Geographic. Czysta, niezachwaszczona aranżacja, z ładnym, powtarzającym się tematem fortepianowym.

Mocniejsze zrywy jazzowej nieprzewidywalności pojawiają się w utworach „Weeks Shavout”, „Karma Party”, a także w przesyconym jazzową awangardą „Gsharim”. Częściowo te odnośniki dotyczą również tytułowej kompozycji „Polska”, przypominającej terapię grupową z najbardziej wygadany członkiem – Leszkiem Moździerzem. Wokalnie wspiera dynamiczniejsze fragmenty płyty Zohar Fresco, którego wokaliza bez słów przypomina stylem dokonania innego Izraelczyka, wspomnianego na wstępie Avishai’a Cohena. Dech w piersiach zapiera finał albumu. Luźna wariacja na słynny utwór „Are You Experienced” Jimmiego Hendrixa z gościnnym towarzyszeniem orkiestry symfonicznej przenosi nas w otchłań oniryzmu, z wyostrzonymi skrzypcami przeszywającymi kaskadniczną przestrzeń niczym skalpel w rękach lekarza na Sośnie.

FILMOWA RECENZJA

KAPITAN PHILLIPS (USA, W. Brytania 2013)

Somalia to nie Grecja, która wprawdzie boryka się z globalnym kryzysem, ale z pomocą europejskich przyjaciół wychodzi powoli na prostą. Somalia to jeden z najbardziej niebezpiecznych krajów świata. A jak wiadomo, w biedzie rodzą się najkoszowniejsze pomysły. Z Somalii rekrutują się w głównej mierze współcześni piraci (albo jak kto woli morscy terroryści), którzy na skutrach rybackich napadają na międzynarodowe statki, głównie towarowe. Z Wielkiej Brytanii rekrutuje się z kolei jeden z najlepszych reżyserów ostatniego dziesięciolecia, 58-letni Paul Greengrass. Po udanych wariacjach na szpiegowski kryminał, w których zatrudnił swojego ulubionego aktora Matta Damona, Greengrass sięgnął po przepis prawdziwej historii, a tytułową rolę zaproponował znakomitemu jak zawsze Tomowi Hanksowi. W dramatycznej opowieści nie brakuje niczego, co w dobrym kinie akcji lubimy najbardziej. Film naładowany jest takimi emocjami, że nawet statyczna kamera nie pomniejszyłaby zasług tytułowego kapitana Richarda w odbiciu kontenerowca Maersk z rąk somalijskich nastolatków. Tymczasem właśnie fenomenalne ujęcia kamery czynią z tego dreszczowca arcydzieło gatunku. Frapujący finał, w którym udział biorą czołowe jednostki antyterrorystyczne SEAL,

wygląda tak realistycznie, że swoim poziomem przebija nawet równie udanego bliźniaka – obraz „Wróg numer jeden” reżyserki Kathryn Bigelow.

Aktorsko dotrzymują kroku Hanksowi tylko Somalijszczy. Załoga kontenerowca wygląda bowiem jak zespół pieśni i tańca w podróży dookoła świata. Cały film skupia się więc na Hanksie i jego konfrontacji z somalijskimi piratami w wieku Justina Biebera. W pewnym momencie przyłapałem się nawet na tym, że kibicuję wrogiej stronie. Bo jak tu nie współczuć nastolatkom, których marazm społeczny i ekonomiczny zmusił do desperackiej akcji rabunkowej skazanej na porażkę. Paul Greengrass pewnie też dał się ponieść emocjom, bo z somalijskich piratów nie stworzył ani ludzkich kreatur, ani psychopatów. Wprawdzie działają napędzani nienawiścią do wszelkiego, co amerykańskie, twórcy filmu wystrzegali się jednak czarno-białego postrzegania rzeczywistości. Ten fakt niewątpliwie dodaje filmowi wartości. Nie czyni z „Kapitana Phillipa” kolejnej reklamowej propagandy Made in USA, ale zmusza widza do refleksji. Przede wszystkim jednak na dwie godziny przygniata do fotela w kinie.

CO SZEPTANE

* Organizatorzy festiwalu Colours of Ostrava wyłowili z kapelusza pierwszego headlinera. Pierwszą, potwierdzoną gwiazdą przyszłorocznej edycji (17-20 lipca 2014) jest **ROBERT PLANT**. Legendarny wokalista hard rockowej grupy Led Zeppelin od trzydziestu lat poświęca się karierze solowej, bądź też współpracy z cenionymi muzykami sesyjnymi. Zainteresowania muzyczne starzejącego się z gracją Roberta Planta są bardzo zróżnicowane. Od world music, rocka po folk i country. Na przyszłorocznym festiwalu Colours of Ostrava muzyk zaprezentuje się z nowym zespołem Sensational Space Shifters, z którym koncertuje od 2012 roku. W skład zespołu wchodzi m.in. byli członkowie formacji Cast i Strange Sensation. Na liście potwierdzonych artystów przyszłorocznego festiwalu znajduje się też amerykański pieśniarz pop-folkowy **JOHN GRANT**.

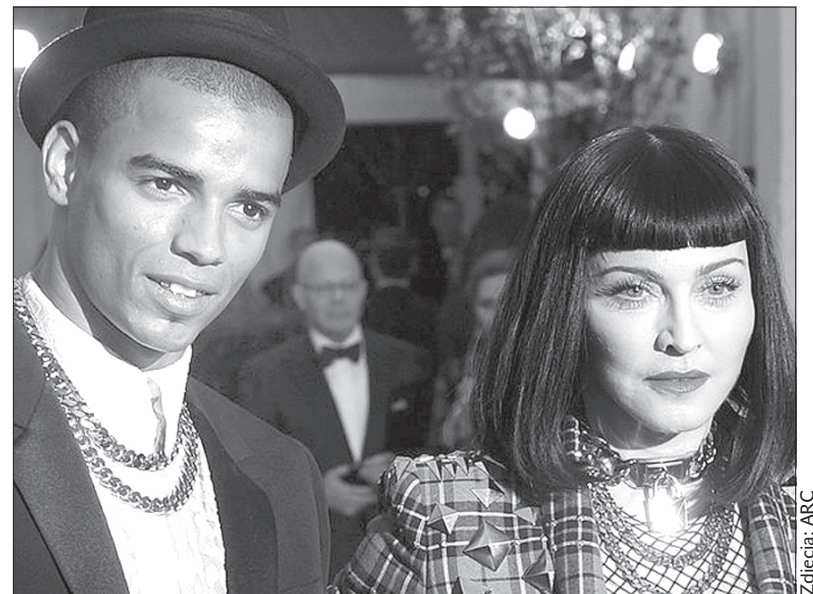
* To z kolei świetna wiadomość dla wszystkich „Patologów”. 29 maja 2014 w Parafii Rzymskokatolickiej św. Maksymiliana Kolbe w Bielsku-Białej wystąpi fenomenalny multiinstrumentalista jazzowy **PAT METHENY**. Muzykowi towarzyszyć będą również znani koledzy po fachu – Chris Potter (saksofony tenorowy i sopranowy oraz klawet), Ben Williams (akustyczny bas), Antonio Sanchez (perkusja) i multiinstrumentalista Giulio Carmassi. Na koncercie zabrzmia między innymi utwory z nowej płyty „Kin (—)”, która pojawi się w sprzedaży w lutym przyszłego roku. Pat Metheny Unity Group wystąpi w Polsce na

czterech koncertach. Oprócz Bielska-Białej muzycy odwiedzą też 30 maja Poznań, 31 maja Warszawę, a na zakończenie polskiej trasy zagrają 1 czerwca w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie. Z geograficznego punktu widzenia oczywiście najbliższej nam do Bielska-Białej.

* Informacja z innej półki muzycznej. W sprzedaży jest bowiem nowy krążek zespołu, w rytm którego tańczyłem na swojej pierwszej w życiu dyskotece – na obozie pionierskim w Gutach. Były to wczesne lata 80. XX wieku, a w głośnikach królowały zespoły Republika, Maanam czy Budka Suflera. Moją edukację muzyczną rozpoczynałem niestety w rytm piosenek grupy **PAPA DANCE**. Nie tylko nie poderwałem wtedy żadnej klasowej koleżanki, ale co gorsza doznałem na parkiecie MK PZKO w Gutach wizji rodem z serialu Twin Peaks. Otóż po trzech oranzadach marki Mirinda zawirował mi przed oczyma lider Papa Dance, Paweł Stasiak, oznajmiając, iż za trzydzieści lat napiszę o nim wzmiankę w „Głosie Ludu” promującą najnowszą płytę jego zespołu. Jego przepowiednie wypełniły się co do joty. Wydawnictwo „Papa Loves Dance” z hitami lat 80. jest już w sprzedaży. Z Papa Dance zrobił się obecnie Papa D, muzyczna sieczka pozostała.

* Stęskniłem się za winem z Bořetic i... głosem **ARTURA ROJKA**. Męki wkrótce się skończą. Były wokalista śląskiej grupy Myslovitz wiosną przyszłego roku wydaje swoją pierwszą solową płytę w karierze. Album pojawi się nakładem wytwór-

ni Kayax, w której swoje płyty wydają tacy artyści, jak Kasia Nosowska, Urszula Dudziak, Kayah czy Brodka. Należy wierzyć, że autorska płyta Artura Rojka będzie dużo ciekawsza od ostatnich dokonań jego byłych kolegów z Myslovitz.

* Już po raz 71. Hollywoodzkie Stowarzyszenie Prasy Zagranicznej ogłosiło nominacje do **ZŁOTYCH GLOBÓW**. Najwięcej, bo po siedem nominacji, otrzymały

filmy „Zniewolony: 12 Years a Slave” i „American Hustle”. Szansę na nagrodę stracił polski reprezentant – „Waleśa. Człowiek z nadziei” w

reżyserii Andrzej Wajda. W gronie pretendentów nominowanych do nagrody „Najlepszy film dramatyczny” znalazły się też obrazy, które pojawiły się w recenzjach na łamach Pop Artu – „Grawitacja” i „Kapitan Phillips”. 71. ceremonia rozdania Złotych Globów, traktowana przez wielu jako przedsmak Oscara, odbędzie się 12 stycznia 2014 roku. Poprowadzą je Tina Fey i Amy Poehler. * Mężczyźni powinni tańczyć jedynie z futbolówką. W przeciwnym razie mogą nabawić się takich kłopotów, jak **BRAHIM ZAIBAT**, którego z powodu tańca rzuciła **MADONNA**. Podstarzała gwiazda muzyki pop rozstała się z młodszym o trzydzieści lat partnerem z powodu jego zamiłowania do występów na

tanecznym parkiecie. Brahim Zaibat przymierza się bowiem do treningów w francuskiej odmianie „Tańca z gwiazdami”. Madonna podobno dostała szału, gdy dowiedziała się, że Brahim podpisał kontrakt i nawet go z nią nie przedyskutował – zdradził dziennikarzom bliski znajomy piosenkarki.

Rubrykę przygotował:
JANUSZ BITTMAR

SOBOTA 14 grudnia

TVP 1

6.05 Moda na sukces (s.) 6.30 Mam przepis na pielgrzymowanie 6.55 Pełnosprawni 7.15 Las bliżej nas - Zwierzęta w lasach Podlasia 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Naszaarmia.pl 8.25 Magazyn Ligi Mistrzów 8.55 Kung Fu Panda - Legenda o niezwykłości 9.30 Pingwiny z Madagaskaru 9.55 iCarly (s.) 10.35 Jak to działa - program popularnonaukowy 11.10 Kabaretowe hity Jedyńki 11.40 Nie ma jak Polska - Zimowa Małopolska 12.10 Weekendowy magazyn filmowy 12.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.10 Okrasa łamie przepisy - Karp nie tylko na Wigilię 13.40 Skoki Narciarskie: Puchar Świata w Titisee-Neustadt 15.55 Anna German 17.00 Teleexpress 17.30 Ojciec Mateusz (s.) 18.25 Pogotowie rachunkowe 19.10 Smerfy w Jedyńce 19.30 Wiadomości 20.25 Hit na sobotę - Piraci z Karaibów. Skrzynia umarlaka 23.05 Żywe trupy (s.) 0.50 Powrót do domu.

TVP 2

6.05 Tygrysy Europy 7.00 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.40 Sztuka życia 11.10 Barwy szczęścia (s.) 12.15 Biegi narciarskie - Puchar Świata - Davos - 15 km techniką dowolną 14.10 Familiada (teleturniej) 14.40 Rodzinka.pl (s.) 15.40 Słowo na niedzielę 15.50 Stawka większa niż życie 17.00 Dzięki Bogu już weekend 18.00 Panorama 19.05 Postaw na milion 20.05 Wczasy z Kabaretem 2013. Na letnisko, czy do wód 21.10 XV Mazurska Noc Kabaretowa 2013 22.15 Hannibal.

TV KATOWICE

7.00 Raport z Polski 7.30 Echa dnia 8.00 Przystanek Ziemia 8.30 Agrozansa 9.00 Rusz się człowieku 9.30 Antenowe remanenty 10.00 Narciarski... (mag.) 10.15 Czas na jazdę 10.35 Odkrywanie Jury 11.00 Wstęp wolny - z kulturą 11.30 Piękniejsza Polska 12.00 Rączka gotuje 12.30 Młodzi twórcy mistrzom: Medyk - Film o profesorze Andrzeju Szczekliku 13.00 Zgłębić tajemnice raka - nowotwory kobiece 13.30 Magazyn Aktywni 60+ 14.00 Rusz się człowieku 14.30 Reportaż 16.00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 16.30 Wstęp wolny - z kulturą 17.00 Piękniejsza Polska 17.30 Fascynujące Śląskie 18.00 Rączka gotuje 18.30 Aktualności 19.30 Rawa blues 20.30 Made in Silesia: Mendelson - kompozytor z Nysy 20.45 Gramy dla Was 21.45 Reportaż 22.00 Aktualności Wieczorne 23.05 Kultowe rozmowy 23.35 Kwartet - mag. regionów Czwórki Wyszehradzkiej 0.00 Przechowalnia - Szczęście pieniędzy nie daje.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.45 Jeźdźcy smoków 8.15 Piorun 10.15 Ewa gotuje 10.45 Tom i Jerry - szybcy i kudłaci 12.25 Dzwonnik z Notre Dame II (film USA) 13.50 Przyczajony tygrys, ukryty smok (film kopr.) 16.15 Top chef 17.45 Kolacja z szefem 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.05 XVIII Rybnicka Jesień Kabaretowa - Ryjek 2013 22.10 Haker 0.00 Gala boks zawodowego w Pile 1.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.).

TVC 1

6.00 Hobby naszych czasów 6.25 Zauroczenie (s.) 7.20 Jak nauczyć się szwedzkiego (film) 8.05 Żyjesz tylko 2x 8.30 Bajka o spełnionych życzeniach 9.45 Śmierć w raj (s.) 10.45 Najlepsze faux pas 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Hobby naszych czasów 12.50 Sposzczerzenia z zagranicy

cy 13.00 Wiadomości 13.05 O rudej Ani (bajka) 14.10 Kłopoty wodnika Jakuba (bajka) 15.10 Ośmiornice z II pięt (film) 17.10 Ani słowa o Gwiazdce (film) 18.25 Chłopaki w akcji 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 StarDance 21.35 Lista przebojów telewizyjnej rozrywki 22.30 Lep na muchy (film) 0.20 Zbaw mnie ode złego (film).

TVC 2

6.00 Teleranek 6.10 Andy a przygody w naturze 6.25 Gwiazdy wśród zwierząt 6.40 Mały Książę (s. anim.) 7.00 Mikołajek (s. anim.) 7.15 Show Garfielda (s. anim.) 7.30 Studio Kolega 9.00 Nasza wieś 9.30 Wędrowni w poszukiwaniu muzyki 9.55 Folklorika 10.25 Maszyny wojenne Hitlera 11.15 Pojedynki przywódców 12.00 Po czesku 12.10 Mapy krainy 12.35 Ziemia nieznana 12.55 Królestwo natury 13.25 Człowiek i pies (film) 15.05 Świat cudów 15.30 Z kucharką dookoła świata 16.25 Kamera w podróży 17.20 Cudowna planeta 18.15 Piękne straty 18.45 Wieczorynka 18.55 Siły pierwotne (s.) 19.40 Czeskie wieś 20.00 Mity i fakty historii 20.55 W tajnej służbie Jej Królewskiej Mości (film) 23.15 Ong Bak (film) 1.00 Mała Brytania.

NOVA

5.45 Oggy i szkodniki (s. anim.) 5.55 Tom & Jerry (s. anim.) 6.25 Batman: Odważny bohater (s. anim.) 6.50 Bakugan (s. anim.) 7.15 Pingwiny z Madagaskaru 7.50 Żabi Król lub Żelazny Henryk (bajka) 9.00 Podarunek dobrej czarodziejki (film) 10.40 Przyprawy 11.40 Dzwon do TV Nova 12.10 Miłość wśród kropel deszczu (film) 14.20 Zamierzamy się żonami 15.45 Duchy moich byłych (film) 17.45 Poradnik domowy 18.45 Przymaki Babicy 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Starcie tytanów (film) 22.15 Protaktor (film) 0.05 Przypadek 39 (film).

PRIMA

6.05 Wiadomości 6.45 Jake i piraci z Nibylandii 7.15 Klub przyjaciół Myski Miki 7.50 Mała morska rusałka 8.20 Salon samochodowy 9.35 Top Gear 10.45 Największe bitwy II wojny światowej 11.15 Hawaii 5-0 (s.) 12.10 Czechy i Słowacja mają talent 14.50 McBride: Kobieta trzech mężczyzn (film) 16.50 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Królewna Śnieżka (film) 22.40 Predators (film) 0.55 Dolina nieumarłych (film).

NIEDZIELA 15 grudnia

TVP 1

6.10 Moda na sukces (s.) 6.30 My Wy Oni 7.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.25 Domisie 8.55 Ziarno 9.30 Maria z Nazaretu 10.35 Zwykła/niezwykła rodzinka 11.25 Świat się kręci - the best of 11.50 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.10 Między ziemią a niebem 12.55 Pogotowie rachunkowe 13.45 Skoki Narciarskie: Puchar Świata w Titisee-Neustadt - konkurs indywidualny 16.05 Program rozrywkowy 16.50 Szlachetna Paczka 2013 - Symbole zwycięstwa Szlachetnej Paczki 17.00 Teleexpress 17.30 Klara i Franciszek 18.35 Jaka to melodia? 19.10 Mikołajek 19.30 Wiadomości 20.15 Szlachetna Paczka 2013 - Symbole zwycięstwa Szlachetnej Paczki 20.20 Anna German 21.25 Zakochana Jedyńka - Pretty Woman 23.35 Skarga 1.15 Żywe trupy (s.).

TVP 2

6.10 Ostoja 6.40 M jak miłość (s.)

7.40 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Kultura, głupcze 9.30 Rodzinne oglądanie - Minizwierzaki 10.25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat: Wyprawa na Madagaskar 10.55 Makłowicz w podróży - Macedonia 11.30 Biegi narciarskie: Puchar Świata w Davos - sprint techniką dowolną 13.25 Mariolka Prawdę ci powie 14.00 Familiada (teleturniej) 14.40 Rodzinka.pl (s.) 15.40 Show z humorem - I kto to mówi? 16.20 Na dobre i na złe (s.) 17.20 Roman Polański i Jacek Żakowski (Rozmowy poSzczególnie) 18.00 Panorama 18.55 Dzięki Bogu już weekend 20.05 Kabaretowa Noc Listopadowa 2011 21.10 Krew z krwi 22.10 Kocham Kino - mag. filmowy Grażyna Torbickiej 22.40 WOK - Wszystko o Kulturze 23.25 „The Best of Zbigniew Preisner” - koncert muzyki Zbigniewa Preisnera.

TV KATOWICE

7.00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 7.10 Reportaż 7.35 Szlakiem gwiazd - Wojciech Malajkat 8.00 Antenowe remanenty 9.00 Leśne rezerwy Podkarpacia - Góra Chełm 9.15 Mój pies i inne zwierzęta 9.30 Rączka gotuje 10.25 Leader 11.00 Antenowe remanenty 11.30 Piękniejsza Polska 12.00 Głos Regionów 13.00 AgroSzansa 13.30 Przystanek Ziemia 14.00 Kultowe rozmowy 14.30 Reportaż 16.00 Młodzież kontra 17.00 Piękniejsza Polska 18.00 Kawiarnia naukowa 18.30 Aktualności 19.30 Powroty 20.05 Gwarowy koncert życzeń 21.45 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 22.00 Aktualności Wieczorne 23.05 Dla niesłyszących - Telekuryer extra 23.35 Archiwum Zbrodni - Wampir 0.00 Ukryte prawdy 0.20 Czarny serial - Kopernik.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.45 Scooby-Doo i Brygada Detektywów 8.15 Jeźdźcy smoków 8.45 Tom i Jerry. Wielka ucieczka 10.20 Piorun 12.25 Karate Kid IV - Mistrz i uczennica (film USA) 14.50 Stary, gdzie moja bryka? (komedia USA) 16.20 Świat według Kiepskich (s.) 17.45 Nasz nowy dom 18.50 Wydarzenia 19.30 Państwo w państwie 20.05 XVIII Rybnicka Jesień Kabaretowa - Ryjek 2013 22.05 Kości 7 (s.) 0.05 Śmiertelna pułapka (film USA).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Hobby naszych czasów 6.50 Zauroczenie (s.) 7.45 Ani słowa o Gwiazdce (film) 9.05 Łopatologicznie 9.45 Kalendarium 10.00 Kamera na szlaku 10.35 Obiektyw 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.05 Krzesiwo (bajka) 14.05 Poczta bajka (film) 14.35 Drodzy przyjaciele, tak (film) 16.30 Niezwykłe życia 17.25 Koncert Adwentowy 2013 18.25 Zielnik 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Samokochanek (film) 21.40 168 godzin 22.10 Fala (film) 23.25 Gliniarze (film) 1.00 Mieszkać to zabawa.

TVC 2

6.00 Teleranek 6.10 Andy i przygody w naturze 6.25 Gwiazdy wśród zwierząt 6.40 Mały Książę (s. anim.) 7.00 Mikołajek (s. anim.) 7.15 Show Garfielda (s. anim.) 7.30 Studio Kolega 9.00 Czechosłowacki tygodnik filmowy 9.15 Poszukiwania czasu utraconego 9.35 Najważniejsze operacje II wojny światowej 10.35 Nie poddawaj się 11.00 Obrońca 11.30 Chcesz mnie? 12.00 Hołubiony intruz 12.25 Królowe sawanny 13.20 Mity i fakty historii 14.10 Słowo na niedzielę 14.15 Magazyn chrześcijański 14.40 Przez ucho igielne 15.10 Historie, jakich świat nie widział 15.35 Ptaszki 16.05 Wyspy

między oceanami 16.35 Odkrywanie planety - Ocean 17.25 Na koniec świata 18.15 Na pływalni z M. Lidiskim 18.55 Siły pierwotne (s.) 19.40 Ziemia nieznana 20.00 Z kucharką dookoła świata 21.00 Katastrofy lotnicze 21.55 Barbarossa (film) 0.00 Skarb, który nie pachnie 0.55 Californication (s.).

NOVA

5.50 Oggy i szkodniki 6.10 Dino-froz (s. anim.) 6.40 Bakugan 7.05 Hannah Monatana 8.00 Jak wytresować smoki (s. anim.) 8.30 Królewna z młyna (s.) 9.05 Weekend 9.55 Święteczny więzień (film) 11.40 Nas trzech i pies (film) 13.10 Anielska twarz (film) 15.40 Kopciuszek. W rytmie miłości (film) 17.20 Jak poetom smakuje życie (film) 19.30 Wiadomości 20.20 Słońce, siano, truskawki (film) 21.45 Odłamki 22.20 Od kołyski aż po grób (film) 0.20 Anielska twarz (film).

PRIMA

6.00 Wiadomości 6.40 Jake i piraci z Nibylandii (s.) 7.10 Klub przyjaciół Myski Miki 7.40 Mała morska rusałka 8.10 Tajemnice wojny 9.20 Prima Świat 9.55 Sekundy do morderstwa (s.) 11.00 Partia 11.55 Poradnik domowy 13.30 Zwierciadło życia 14.50 Zoja (film) 16.50 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Serce dla dzieci 22.55 Hrabia Monte Cristo (film).

PONIEDZIAŁEK 16 grudnia

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 8.00 Wiadomości 8.10 Polityka przy kawie 9.00 Serialowa Jedyńka - Ojciec Mateusz (s.) 11.00 Świat się kręci 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.30 Klimaty i smaki 12.50 Natura w Jedyńce - Nieujarzmiona Missisipi 13.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.30 Moda na sukces (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Okrasa łamie przepisy - Karp nie tylko na Wigilię 15.45 Drużyna A (s.) 16.40 Polska non stop - magazyn reporterów 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.30 Świat się kręci 19.15 Przepis dnia (s.) 19.30 Wiadomości 20.25 Wielki Test o Żywności 22.05 Oglądaj z Andrzejem Fidykiem - Moja żona Tajka 23.15 Ekstradycja I 0.20 Drużyna A (s.).

TVP 2

6.00 Faceci do wzięcia 6.30 Coś dla Ciebie 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.30 Barwy szczęścia (s.) 11.10 Na dobre i na złe (s.) 12.10 Super Zaradni 12.45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - W drodze do Himba 13.20 Szkoła życia (s.) 14.10 Chińskie tempo przemian 15.05 Rodzinka.pl (s.) 15.45 Panorama Kraj 16.15 Rodzinka.pl (s.) 17.15 Szkoła życia (s.) 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Barwy szczęścia (s.) 20.45 M jak miłość (s.) 21.50 Tomasz Lis na żywo 22.55 Śmierć jak kromka chleba 1.05 Czwarta władza (s.).

TV KATOWICE

6.30 Raport z Polski 7.00 Echa dnia 7.30 Aktualności Flesz Poranne 8.00 Co niesie dzień 8.30 Raport z Polski 9.00 Kościół z bliska 9.30 Co niesie dzień 10.45 Nożem i widelcem 11.20 Cuda się zdarzają... 11.40 Młodzież kontra 12.30 Wokół nas 12.55 Agrobiznes 13.10 Naturalnie tak 13.35 Pożyteczni.pl 14.00 Fascynujące Śląskie - Ewa Gołębiowska 14.25 Dziennik regionów - tematy dnia 14.45 Przechodźcie codzienny 14.55 Moi mali bracia 16.00 Raport z Polski 16.25 Dziennik regionów - tematy dnia 16.30 Czas na Pracę! Praca na Czasie! 17.00 Przystanek Ziemia 17.30

Aktualności 18.50 Gość Aktualności 20.00 Przyroda w obiektywie 20.35 Schlesien Journal 20.50 Gramy dla Was 21.05 Echa dnia 22.00 Aktualności Wieczorne 22.35 Telekuryer 23.00 Czas na Pracę! Praca na Czasie! 23.30 Raport z Polski 23.55 Cuda się zdarzają,, 0.20 Moi mali bracia.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.15 Świat według Kiepskich (s.) 9.00 Malanowski i Partnerzy 10.00 Trudne sprawy 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Dom nie do poznania 13.00 2XL 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.05 Ghost Rider (film kopr.) 22.15 Nożownik (film USA) 0.15 Breaking Bad 3 (s.).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.45 Wszystko o gotowaniu 9.00 Córki McLeoda (s.) 9.50 13. komnata V. Marhoula 10.15 Wszystko-party 11.00 Lista przebojów telewizyjnej rozrywki 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko o gotowaniu 14.20 Naciągacze (s.) 15.15 Wieszak 16.00 Podróżomania 16.35 AZ kwiz 16.55 Wszystko-party 17.40 Czarne owce 17.55 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Żandarmskie humoreski (s.) 21.55 Reporterzy TVC 22.35 Opowiadania filmowe 23.55 Tajniacy (s.) 0.50 Słowo na niedzielę.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Etykieta 9.10 Kamera w podróży 10.05 Świat cudów 10.30 Ostatni chiński cesarz 11.25 Czechosłowacki tygodnik filmowy 11.40 Piękne straty 12.10 Historie, jakich świat nie widział 12.40 Klucz 13.05 Obywatel Kurczatow 14.05 Ciekawa kamera 14.45 Z kucharką dookoła świata 15.40 Ziemia nieznana 15.55 Męskie ciało 16.50 Tak jest, panie premierze (s.) 17.20 Czarna Zmija (s.) 17.50 Dr Who (s.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Bracia i siostry (s.) 19.35 Etykieta 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Najważniejsze operacje II wojny światowej 21.05 Najniebezpieczniejsze lotnisko świata 21.50 Okrucy dnia (film) 0.00 Merantau (film) 1.50 Wyspy zapomnianego spokoju.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.00 Ulica (s.) 9.55 Słońce, siano, truskawki (film) 11.20 Odłamki 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.40 Prawo i bezprawie (s.) 13.35 Dowody zbrodni (s.) 14.30 Dr House (s.) 15.25 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.30 Krok za krokiem (s.) 17.00 Południowe wiadomości 17.35 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.20 Snężenka a machri (film) 21.55 Comeback (s.) 22.25 Agenci NCIS (s.) 23.20 Following (s.) 0.05 Big Game.

PRIMA

6.25 Żółtodzioby (s.) 7.25 Morderstwa w Kitzbuhel (s.) 8.40 Alf (s.) 9.30 Napisała: morderstwo (s.) 10.30 Policja Hamburg (s.) 11.30 Mój tata duch (film) 13.25 Strażnik Teksasu (s.) 14.25 Lekarz z gór (s.) 15.25 Policjantka (s.) 17.40 Południowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Powroty do domu (s.) 21.30 Top Star magazyn 22.50 Rodzinny dom wariatów (film).

»Skowronki« zagrały w Bratysławie

Fot. EARC

»Skowronki« w trakcie występu w Bratysławie.

Zespół instrumentalny »Skowronki« działający przy polskiej Szkole Podstawowej w Czeskim Cieszynie wystąpił 7 grudnia w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Bratysławie. Ambasada zaprosiła zespół młodych fletistów na Spotkanie Opłatkowe.

Zagraliśmy 10 kołęd oraz kilka znanych utworów muzycznych o tematyce świątecznej, np. »Last Christmas«. Na nasz program składała się jednak nie tylko gra: był też śpiew, recytacja, słowo mówione – powiedziała kierowniczka zespołu, Renata Dobner. Jak dodała, »Skowronki« bardzo się w Bratysławie spodobały.

– Jesteśmy jedynym takim dużym zespołem fletowym na Zaolziu, grającym poza szkołą muzyczną. Gramy na trzech rodzajach fletów: sopranowym, altowym i tenorowym. Młodsze dzieci grają w ramach kółka zainteresowań, a starsze w ramach przedmiotu nadobowiązkowego – wyjaśniła.

– Dzieci podbiły serca licznie zgromadzonych gości i chwilę po rozpoczęciu programu cała sala śpiewała kołedy przy akompaniamencie fletów. Poszczególne kołedy i melodie były przeplatane wierszami. Dwunastka dzieci poradziła sobie z

tremą i widać było po ich twarzach, że gra sprawia im satysfakcję – zrelacjonowała Lucyna Waszek, kierowniczka świetlicy szkolnej czeskoszyńskiej PSP, która również wzięła udział w spotkaniu. Jak dodała, po koncercie podczas rozmów goście byli zainteresowani problematyką polskiego szkolnictwa, pytali też na przykład o ilość prób w ciągu tygodnia i inne sprawy związane z działalnością zespołu. Nie był to jednak ostatni koncert »Skowronków« w tym roku. W tym tygodniu zespół umilił na przykład wigilijkę nauczycieli emerytów. (ep)

Koncert dobrej woli

Wspólne spotkanie uczniów, rodziców, absolwentów oraz obecnych i byłych nauczycieli w koncertowej świątecznej oprawie szykuje na najbliższy piątek Gimnazjum Polskie w Czeskim Cieszynie. O godz. 17 zaprasza do kościoła ewangelickiego na Niwach na tradycyjny Koncert Świąteczny.

W tym roku zaplanowaliśmy koncerty dwa. Pierwszy, przedpołudniowy zostanie zorganizowany dla młodzieży gimnazjalnej. Drugi – dla szerokiego ogółu – mówi długoletnia organizatorka koncertów świątecznych, nauczycielka gimnazjum, Tatiana Kotula. Dodaje, że program

popołudniowego koncertu będzie poszerzony o występy absolwentów. Publiczności przedstawi się m.in. studentka śpiewu operowego w Pradze, Izabela Dron, Gabriel Kopeć, który specjalnie na tę okazję napisał i skomponował piosenkę, czy Filip Macura, który jako gimnazjalista organizował w ub. edycjach występujące na Niwach grupy muzyczne.

W tym roku pałeczkę po nim przejął Marek Fajkus. Oprócz nowej grupy muzycznej zaprezentują się zatem dwa zespoły dziewczęce, program szykuje również grupa recytatorów. Zabrzmi muzyka organowa, a także fragmenty z Pisma Świętego oraz

wiersze z tematyką bożonarodzeniową głównie polskich poetów. Jak co roku będą też tradycyjne punkty programu, będące równocześnie filarami Koncertów Świątecznych – występ chóru szkolnego »Collegium Iuvenum«, kapeli góralskiej »Zorómbek« oraz chóru nauczycieli.

– Cieszy nas, że nasza młodzież, chociaż robi to w swoim czasie wolnym, chętnie przygotowuje się do tego koncertu. Tak samo z przyjemnością mogą stwierdzić, że absolwenci, do których zwróciliśmy się z propozycją występu, od razu i z wielką chęcią się zgodzili – kończy Kotula. (sch)

Świąteczna sprzedaż karpi
karp – amur – pstrąg
od 10. 12. w godz. 8-17

Nieslanik i syn • Jabłonków-Žihla
hodowla i sprzedaż ryb • tel. 777 596 339
Ryby również opracowujemy

GL-747

portal śląska cieszyńskięc

NOWA ERA EDUKACJI ZAWODOWEJ
w Czeskim Cieszynie

HOTELARSTWO – HANDEL – POLIGRAFIA – ROLNICTWO
w nowej połączonej szkole państwowej
z szerokim wachlarzem kierunków

KAMPUS FACHOWOŚCI

Od 1. 1. 2014 roku
ŚREDNIA SZKOŁA ALBRECHTA

Dzień otwarty we wtorek 4. 2. 2014
w godz. 10.00-16.00 przy ul. Frydeckiej i Tyrša
www.albrechtovastredni.cz

GL-746

Zareklamuj się w
»GŁOSIE LUDU«
Na Twój telefon czeka
**BEATA
SCHÖNWALD**
doradca ds. reklamy
Tel. 775 700 896

**CZYTAJ NAS
CODZIENNIE!**
www.glosludu.cz
Aktualizowany
serwis o Polakach
na Zaolziu

**Wilgoć w domu,
mokre piwnice?**

Pojawia się pleśń, grzyby
i nieprzyjemny zapach?
Straszą wysokie koszty
ogrzewania?

**Mamy dla Państwa
skuteczne rozwiązanie!**

Wizyta rzeczoznawcy z dokładną
analizą przyczyn zawilgocenia
oraz oferta cenowa – gratis!

Stosujemy wyłącznie najlepsze
materiały z gwarancją producenta
– to gwarantowana jakość usługi!

www.ajesucho.cz

e-mail: ajesucho@seznam.cz

tel.: 608 772 213

GL-157

Picea

Producent kuchni, szaf, wnętrz mieszkalnych i komercyjnych

www.picea.cz, tel. 737 238 727

GL-464

OGRODZENIA ZS SIKORA **PRODUCENT OGRODZEŃ**
Bądź bezpieczny i ogródź swój Dom!

- Ogrodzenia siatkowe
- Ogrodzenia panelowe
- Ogrodzenia klinkierowe
- Automatyka
- Bramy garażowe

Nowo otwarty oddział w Trzyniecu www.ogrodzeniazs.pl
obok przystanku »Obecni domy« email: plotyzs@seznam.cz **mob. 732 683 665**
TRINEC, ul. Frydecká 572 **tel/fax: 558 320 353**

GL-211

Firma FAKRO CZECH s.r.o.
POSZUKUJE
odpowiedzialnej i ambitnej osoby na stanowisko:
REFERENT HANDLOWY

Miejsce pracy: Czeski Cieszyn

Zakres obowiązków

- obsługa klienta
- wprowadzanie zamówień
- wystawianie faktur
- prowadzenie administracji handlowej

Wymagania:

- wykształcenie średnie (kierunek ekonomiczny)
- znajomość języka polskiego i czeskiego w słowie i piśmie (warunek)
- umiejętność współpracy w kolektywie
- odpowiedzialność w działaniu
- doświadczenie w obsłudze klienta
- dobra znajomość obsługi komputera

Oferujemy:

- ciekawą pracę w młodym kolektywie w szybko rozwijającej się stabilnej firmie
- możliwość zaszkolenia
- interesujące wynagrodzenie

Zastrzegamy sobie możliwość kontaktu tylko z wybranymi osobami.
Oferty z zawodowym życiorysem prosimy przysyłać na adres:
m.konderlova@fakro.cz z dopiskiem w tytule CZ/12.2013
W ofercie prosimy o zamieszczenie klauzuli o ochronie danych osobowych.

GL-735

Telpidem s.r.o.
rozwoz do 15 km zdarma

399 Kč/q

černé uhlí
ořech • kostka • eko-hrášek

tel.: 730 891 007

sklad: Nová Továrni 1746, Český Těšín

GL-616

ŻYCZENIA

*Są ludzie, co płyną jak okręt bez steru,
Gnani przez życie przeznaczania falą.
Są ludzie, choć szkoda, że takich niewiele,
Jak morskie latarnie dla innych się palą.*

Henryk Jasiczek

Szanownej Jubilatce

pani STEFANII PISZCZEK

z okazji życiowego jubileuszu życzenia zdrowia, pomyślności, satysfakcji z pracy społecznej wraz z podziękowaniami za dotychczasowy trud składają: Zarząd MK PZKO Stonawa, koleżanki z Klubu Kobiet MK PZKO, Chór Mieszany MK PZKO Stonawa.

RK-183

Dnia 16. 12. 2013 obchodzi swe 90. urodziny nasz Kochany

pan ADAM KOBIELUSZ

z Piosku. Z tej okazji składamy jak najserdeczniejsze życzenia. Przeszedłeś Tato spory kawał świata, w wojennej niedoli zmarnowałeś swe młode lata. Niejedna kula zraniła Twe kości, lecz nic nie złamało Twojej młodości. Żyj nam jeszcze długie lata, szczęście ze zdrowiem niech Ci się przeplata, smutek niech daleko idzie precz, tylko zdrowia Ci życzymy, bo to najważniejsza rzecz. Syn Stanisław z rodziną.

GL-703

WSPOMNIENIA

Dnia 16. 12. 2013 minie 10. rocznica śmierci

śp. EMILA KOLBERA

z Czeskiego Cieszyna. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

GL-740

...Jak dobrze, że byłeś i trwasz nadal w naszych sercach...

Dnia 12. 12. 2013 obchodziliśmy 70. urodziny, zaś w sierpniu minęła 2. rocznica od chwili, kiedy nas na zawsze opuścił nasz Kochany

śp. WŁADYSŁAW MONCZKA

z Karwiny. Cichym wspomnieniem i modlitwą uczcijmy Jego pamięć. Brat i siostry z rodzinami.

RK-188

Dnia 18. 12. 2013 minie 20. rocznica tragicznej śmierci naszego Drogiego

śp. inż. GUSTAWA MRÓZKA

z Czeskiego Cieszyna. Z szacunkiem i miłością wspominają żona i córki. Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w życzliwej pamięci prosimy o chwilę wspomnień.

AD-116

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Falstaff (14, godz. 18.45); Hobit: Pustkowie Smuga (15, 16, godz. 16.00, 19.30); Wielkie piękno (14, 15, godz. 18.00); All ist lost (14, 15, godz. 20.30); **KARWINA – Centrum:** Niko 2 (14, 15, godz. 14.45); Hobit: Pustkowie Smuga (14, 15, godz. 16.30, 20.00; 16, godz. 16.30); All ist lost (16, godz. 20.00); **TRZY-NIEC – Kosmos:** Krecik (14, godz. 10.00); Niko 2 (14, 15, godz. 15.00); Hobit: Pustkowie Smuga (14, 15, godz. 17.00); Příběh kmotra (14, 15, godz. 20.00); Millerowie na wycieczce (16, godz. 20.00); Křídla vánoc (16, godz. 17.30); **BYSTRZYCA:** Avengers (14, godz. 18.00); Gdzie jest Gwiazdka? (15, godz. 16.00); **CIESZYN – Piast:** Chce się żyć!!! (14-16, godz. 18.00); Kapitan Phillips (14-16, godz. 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Klub Seniora MK

PZKO zaprasza na spotkanie 18. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO **HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE** – MK PZKO zaprasza wszystkich na wigilijkę 18. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO. Wystąpią dzieci z przedszkola oraz rytmika „Arabski”. **UWAGA SENIORZY HPC!** – Spotkanie wigilijkowe HKS „Zaolzie” odbędzie się w środę 18. 12. o godz. 11.00 w salce Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie przy ul. Komeńskiego 4.

OFERTY

MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA w Kocobędzu 250 m od mostu granicznego do Boguszowic. 3 pokoje, kuchnia, łazienka, WC, na parterze domku dwurodzinnego z ogrodem. Oddzielne wejście i pomiar zużycia wody, gazu i energii el. Czynsz według umowy. Bliższe informacje pod nr tel.: +420 602 529 501. GL-730

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-603

KONCERTY

CZ. CIESZYN – MK PZKO Czeski Cieszyn-Centrum zaprasza na Koncert Świąteczny 15. 12. o godz.

Można odejść na zawsze, by stale być blisko.
Ks. Jan Twardowski

Dnia 13 grudnia 2013 minęła pierwsza bolesna rocznica, kiedy odeszła od nas na zawsze nasza Kochana Mamusia, Babcia, Teściowa i Ciocia

śp. HENRYKA ONDEREK
z Czeskiego Cieszyna. Z miłością, szacunkiem oraz nieustającym smutkiem w sercu – córka Maria z najbliższymi.

GL-738

Wczoraj, 13 grudnia 2013 r., minęła 30. smutna rocznica, kiedy odszedł od nas na zawsze nasz Kochany

śp. EMANUEL SZAROWSKI
z Orłowej-Kopanin. Z miłością, szacunkiem i wdzięcznością wspominają córka Danuta oraz syn Władysław z rodzinami.

GL-731

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 11. 12. 2013 w wieku 75 lat zmarł nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek

śp. LUDWIK CIOMPA
zamieszkały w Hawierzowie-Szumbarku. Pogrzeb odbędzie się 17. 12. 2013 o godz. 14.00 z sali obrzędów w Hawierzowie-Szumbarku. W smutku pogrążona rodzina.

RK-190

Serdecznie dziękujemy wszystkim krewnym, przyjaciołom, znajomym i sąsiadom za kwiaty, kondolencje oraz liczny udział w ostatnim pożegnaniu naszej Drogiej Zmarłej

śp. ANNY KISZKI
z Suchej Górnej. Szczególnie dziękujemy ks. Januszowi Kożusznikowi i ks. Ondrejowi Prokopowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Serdeczne podziękowania kierujemy również do prof. dr. Alojzego Suchanka CSc. za słowa uznania dla Zmarłej, Lence Ordelt za słowa pożegnania, MK PZKO, chórom „Sucha” oraz „Stonawa”, inż. Tomášowi Bařákowi i Łukaszowi Orszulikowi za upiększenie obrzędu. Zasmucona rodzina.

GL-745

Składamy serdeczne podziękowania krewnym, sąsiadom, znajomym, delegacji MK PZKO za wyrazy współczucia, wieńce, kwiaty i liczny udział w pogrzebie naszej Drogiej Mamy

śp. IRENY MOLENDY
Szczególnie dziękujemy ks. Kazimierzowi za dostojne odprawienie mszy żałobnej i ceremonii pogrzebowej, paniom Krzysi i Basi za piękną oprawę muzyczną, pani Iwonie Guńkowej za przemówienie nad grobem, panu MUDr. Markowi Bóhmowi za długoletnią opiekę lekarską oraz wszystkich innym, którzy przyczynili się do godnego ostatniego pożegnania naszej Drogiej Zmarłej. Córka i synowie.

GL-743

17.00 do sali przy ul. Bożka 16. W programie: Bach, Mozart, Chopin, Celso Machado, Mendelssohn-Bartoldy i kolędy. Wystąpią: Andrzej Molin i jego goście.

▲ Dyrekcja, grono nauczycielskie oraz młodzież Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie zapraszają na tradycyjny Koncert Świąteczny w piątek 20. 12. o godz. 17.00 w kościele Na Niwach w Czeskim Cieszynie.

KARWINA-FRYSZTAT – MK PZKO Darków zaprasza wszystkich członków oraz sympatyków na Koncert Adwentowy, który odbędzie się w niedzielę 15. 12. o godz. 15.30 w kościele parafialnym pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie-Frysztacie. W programie wystąpią: chór mieszany „Lira” pod batutą Beaty Piłśniak-Hojka oraz chór mieszany „Collegium Cantorum” z Czeskiego Cieszyna z dyrygentką Anną Szawińską.

KARWINA-GRANICE – Świąteczny koncert kolęd i pieśni sakralnych odbędzie się we wtorek 17. 12. o godz. 16.00 w sali koncertowej na pierwszym piętrze (pawilon A)

w Sanatorium Rehabilitacyjnym w Karwinie-Granicach. W programie wystąpi: chór „Lira” pod batutą dyrygentki Beaty Piłśniak-Hojka. Wszystkich sympatyków zapraszają MK PZKO Darków oraz chórzyci.

WYSTAWY

BIBLIOTEKA REGIONALNA, Rynek Masaryka, Karwina-Frysztat: do 30. 12. wystawa twórczości Renaty Filipovej. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

KONGRES POLAKÓW, ul. Komeńskiego 4, Cz. Cieszyn: do 28. 2. wystawa poświęcona Józefowi i Karolowi Bergerom. Czynna w dni powszednie w godz. 8.00-15.00.

SALA MÁNESA, DOM KULTURY w Karwinie: do 18. 12. wystawa Dity Maruscákovéj i Přemysla Pastuchy pt. „Ceramika, obrazy”. Czynna: po, śr, pt: 9.00-15.00, wt, cz: 9.00-19.00.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ, Galeria „Na schodach”, Frýdecká 389, Trzyniec: do 28. 2. wystawa obrazów Josefa Lady. Czynna: wt-pt: 9.00-17.00, nie: 13.00-17.00.

Ogłoszenia do »GL« przyjmowane są w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

□ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (NA PARTERZE), codziennie w godz. od 8-16, tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

□ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00, tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 17. 1. 2014 wystawa pt. „Lalki w strojach ludowych”; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Pavlova 583/2:** do 31. 1. 2014 wystawa pt. „Przygoda wigilijna”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, cz: 8-00-18.00; so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie-Żywocicach, Padyłch hrudinů 47a:** do 20. 6. 2014 wystawa pt. „Tragedia Lidic”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** do 12. 1. wystawa pt. „(Pov)yrazení s pokušitelem – Od antyki do Tešína”; stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 14. 2. 2014 wystawa pt. „Skarby mórz i oceanów”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Masaryka 985:** do 31. 1. 2014 wystawa pt. „Zwierzęta i ich dzieci”; stała ekspozycja „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynne: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89:** do 24. 1. 2014 wystawa pt. „Uwaga, kručel!”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

CO ZA OLŻĄ

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 31. 1. 2014 wystawa pt. „Świadomość wspólnego dobra – W dziesięciolecie istnienia Donacji im. Zbigniewa Michejdy 2003-2013”. Czynna wt-pt: 8.00-18.00, so: 9.00-15.00.

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Café Muzeum, Regera 6: w dniach 20.-22. 12. odbędzie się 10. Artystyczny Kiermasz Grudniowy (sprzedaż ozdób związanych ze świętami, pokaz pracy twórców ludowych, degustacja i sprzedaż ciast świątecznych). Czynny: pt: w godz. 12.00-16.00, so: w godz. 9.00-14.00, nie: w godz. 9.00-14.00.

MUZEUM DRUKARSTWA, „PRZYSTANEK GRAFIKA”, Cieszyn, ul. Głęboka 50: do 20. 12. wystawa Zbigniewa Osenkowskiego pt. „Małe formy graficzne”. Czynna: wt-pt: 10.00-17.00.

POWAŻNE WYZWANIE DLA BRACI STUDENCKIEJ Z ZAOLZIA I NIE TYLKO

Akademickie Mistrzostwa RC w górskim biegu

– To wprowadzie dopiero w maju przyszłego roku, ale z treningami warto zacząć z wyprzedzeniem – powiedział „Głosowi Ludu” Adam Ondruch, jeden z organizatorów Akademickich Mistrzostw RC w biegu górskim. Impreza zaplanowana na 31 maja 2014 jest częścią składową tradycyjnego wyścigu znajdującego się w kalendarzu biegaczy z naszego regionu – zawodów Valašský Hrb. Honorowy patronat nad mistrzostwami objęła Naděžda Rozehnalová, dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu Masaryka w Brnie.

Trasa akademickich mistrzostw Republiki Czeskiej prowadzi malowniczą scenerią Morawskiej Wołoszczyzny. Zawodnicy będą mieli do pokonania ponad trzydzieści kilometrów, w tym 925 m przewyższenia – zdradził Ondruch, student Uniwersytetu Masaryka w Brnie na wydziale prawa, a także jeden z założycieli klubu Xtrail Orłowa specjalizującego się w biegach i sportach ekstremalnych. – To historyczny moment dla wszystkich studentów z RC. Po raz pierwszy będą mieli okazję powalczyć o oficjalny tytuł akademickiego mistrza i mistrzyni Republiki Czeskiej w długodystansowym biegu górskim – podkreślił Ondruch. Oprawa i logistyka wyścigu stać będzie na najwyższym poziomie. – Oczywiście nie zabraknie też medali i nagród dla uczestników oraz innych niespodzianek.

Rejestracja, jak również szczegółowe informacje na temat Akademickich Mistrzostw RC dostępne będą na stronie internetowej www.valaskyhrb.cz. – Proszę tylko uzbroić się w cierpliwość, bo strona z rejestracjami ruszy dopiero na po-

Dla Adama Ondrucha (drugi z lewej z nr. 5) biegi górskie to chleb powszedni.

czątku nowego roku, a dokładnie 5 stycznia – stwierdził Ondruch. Na

oficjalnej stronie mistrzostw znajdują się też krótkie filmy wraz ze zdję-

ciem z trasy wyścigu. Będzie można sprawdzić dokładne wyniki na żywo.

– Zachęcam też do śledzenia strony na Facebooku pod szyldem „Akademické Mistrovství ČR v horském běhu” – dodał Adam Ondruch. Zaplecze dla wszystkich uczestników mistrzostw znajdować się będzie w górskim hotelu Vsácký Cáb, niespełna 10 km od Wsecina, w malowniczym obszarze rezerwatów Kutany i Halvovský potok.

Valašský Hrb nie jest skierowany wyłącznie do braci studenckiej. Jak podkreślają organizatorzy, udział mogą wziąć wszyscy, którym nie brakuje odwagi, przede wszystkim zaś nienaganej kondycji fizycznej. Do wyboru będą trzy trasy o różnym stopniu trudności. Dla mniej zaawansowanych biegaczy przygotowany jest odcinek 15 km, koronnym dystansem dla najlepszych będzie zaś wyścig na 50 km. Akademickie Mistrzostwa RC obejmują zaś wyłącznie trasę długości 30 km. – Myślę, że jeśli zainteresowana osoba już teraz w grudniu rozpocznie treningi, bez problemów da radę pokonać dystans 30 km – podkreślił Adam Ondruch, dumny absolwent polskich szkół na Zaolziu. **JANUSZ BITTMAR**

Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom

W drugą niedzielę Adwentu w ewangelickim Kościele Jezusowym w Cieszynie rozpoczęto na Śląsku Cieszyńskim kolejną akcję Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom. W tym roku jest to już dwudziesta, jubileuszowa akcja. Od 1999 roku Dzieło jest ekumeniczne, bo organizowanie wspólnie przez Caritas Polska, Diakonię Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, Diakonię Kościoła Ewangelicko-Reformowanego oraz Eleos – Dzieło Miłosierdzia Kościoła Prawosławnego.

Wigilia, to czas kiedy jesteśmy razem. Wspólnym chwilom towarzy-

Ksiądz Jan Byrt z Piotrem Żyłą i Janem Szturcem.

szy cudowna świeca. Ona ma wskazywać na Jezusa i bliźniego. Ma być światłem – odbłaskiem Jezusa dla innych. Cieszymy się, że wiele osób wspiera ten projekt, że świece znajdują się na wielu stołach. 10 grudnia w Parafii Ewangelickiej w Szczyrku w świecę zaopatrzyli się znany wszystkim skoczek Piotrek Żyła i trener Jan Szturc, którzy co roku na swoich stole wigilijnym zapalają świecę. Jest to piękna sprawa, kiedy znane osoby takie jak Piotr Żyła czy Jan Szturc całym sercem wspierają takie projekty.

Ks. Jan Byrt,
Parafia Ewangelicka w Szczyrku

Pora na Koprzywnicę

TRIGLAV EKSTRALIGA

– Czerwone światło alarmowe nadal świeci. Teraz trzeba wygrać z Koprzywnicą – zaapelował do piłkarzy ręcznych Banika Karwina trener Jaroslav Hudeček po wygranym 26:20 meczu z Duklą Praga. Szczyptorniści Banika walczą o wejście do elitarny szóstki ekstraklasy, premiowane szansą gry o medale sezonu 2013/2014. Dla doświadczonego Hudečka, który postanowił pomóc Karwinie w trudnej sytuacji, był to staro-nowy debiut na ławce Banika. Zgodnie z zapowiedziami Hudeček poprowadził zespół wspólnie z dotychczasowym trenerem Markiem Michaliską. – Chętnie służę doświadczeniem, bo Marek należy do młodych, ambitnych trenerów – podkreślił Hudeček. Karwiniacy przerwali w środę passę trzech przegranych spotkań. Szczytem nieudolności była porażka z Przerowem, która spowodowała działaczy karwińskiego klubu do szybkiego działania.

Dziś o godz. 18.00 szczyptorniści Banika Karwina zmierzą się na wyjeździe z ostatnią w tabeli Koprzywnicą. Zawodnicy Banika doskonale zdają sobie sprawę ze stawki ostatniego tegorocznego meczu. Muszą wygrać, by zachować szansę na „Final 6”.

KARWINA – DUKLA 26:20

Do przerwy: 12:12. Karwina: Vydra, Schams, Bartoň, Vala, Hanisch 1, Vančo 2, Drobek, Chudoba 8/2, S. Młotek 2, Sliwka 5/1, J. Užek, 6, T. Młotek, Vučković 2, Paululik.

Lokaty: 1. Pilzno 25, 2. Lowosice 24, 3. Jičín, 4. Brno, 5. Frydek-Místek, 6. Hranice po 18 pkt., 7. Dukla 17, 8. Karwina 14 pkt.

Jiří Burger: To był piękny jubileusz

W rozegranym awans meczu 30. kolejki Tipsport Ekstraligi hokeja zespół Witkowic pokonał na wyjeździe 3:1 Komety Brno. Godny podziwu, 1000. występ w ekstraklidze, zanotował kapitan Witkowic, Jiří Burger. Wczoraj, po zamknięciu numeru, zakończyła się reszta spotkań 30. kolejki, w tym pojedynek Trzyna na lodowisku Pilzna.

To był piękny jubileusz. Nie mogłem wymarzyć sobie lepszych obchodów – powiedział z uśmiechem Jiří Burger. Jeden z najbardziej doświadczonych hokeistów w Tipsport Ekstralidze nie krył zadowolenia po łatwej wygranej na tafli Komety. – Cztery lata czekaliśmy na to zwycięstwo. Wreszcie się udało – stwierdził napastnik, którego od młodzieńszych lat cechowało świetne wykształcenie techniczne i dobry strzał z nadgarstka. Burger wprowadził nie wpisał się w czwartek na listę wit-

kowickich strzelców, ale jego bilans w ekstraklidze robi duże wrażenie. W trakcie swojej kariery Burger zdobył ponad 300 bramek, kolejne chciałby dołączyć w przyszłorocznym playoffs. – Wierzę, że Witkowic nie zabraknie w fazie pucharowej – podkreślił 36-letni napastnik, który pierwsze hokejowe kroki stawiał w barwach Kladna.

KOMETA BRNO WITKOWICE 1:3

Tercje: 1:0, 0:0, 0:3. Bramki i asysty: 19. T. Svoboda (Němec, Kováčik) – 46. Sloboda (Roman, Svačina), 57. Roman (Huna, Stehlík), 59. Huna (Stehlík). Witkowice: Dolejš – L. Kovář, Stehlík, Kudělka, Sloboda, Barinka, M. Hruška, Bail – Hůževka, Němec, Strapáč – Svačina, Roman, Huna – Szturc, Burger, J. Káňa – Vandas, Valčík, Kolouch.

(jb)

Jiří Burger (z lewej) w meczu z Brnem.

Fot. kometa brno

(jb)